

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 112 (2114) ♦ Вівторок, 22 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

Парламентські слухання

Молодь не може чекати підтримки до старості

Попри всі негаразди, молодіжна політика в державі має достатню законодавчу основу. За словами голови Комітету ВР з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту Івана Кириленка, це — виділення окремим рядком у держбюджеті-99 фінансування молодіжних програм, молодіжних організацій, кредитування житлового будівництва і освіти для молоді, відновлення пільгового проїзду для студентів, прийняття законів про альтернативну невійськову службу, про молодіжні дитячі громадські організації, спеціальні служби для неповнолітніх тощо. До речі, за словами Івана Кириленка, житлове кредитування розпочалося лише з минулого року, тоді як відповідний закон прийнято ще 1993 року.

(Закінчення на 2-й стор.).

Держдума дапа «зелене світло» угодам щодо ЧФ

Державна Дума Росії у п'ятницю ратифікувала три російсько-українські угоди щодо Чорноморського флоту: дві міждержавні угоди про статус та умови перебування Чорноморського флоту на території України і про параметри поділу Чорноморського флоту, а також міждержавну угоду, пов'язану з поділом Чорноморського флоту і його перебуванням на території України. Нагадаємо, що 24 березня Верховна Рада України ратифікувала документи. А угоди було підписано главами урядів двох країн у Києві 28 травня 1997 року.

Частина представників лівої опозиції виступила категорично проти. Віце-спікер Сергій Бабурін закликав колег подумати про те, що, ратифікуючи ці угоди, «ми визнаємо, що Севастополь є українською територією». Депутат-комуніст Анатолій Чехов також закликав колег не ратифікувати ці три документи, заявляючи, що комітет у справах СНД одностайно виступає проти цього. Однак більшість депутатів не прислухалися до цих доказів.

У номер

Товарообіг зріс удвічі

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк під час зустрічі із заступником міністра закордонних справ Республіки Куба Ізабель Альєнде висловив думку, що основною проблемою в країні залишається незабезпеченість прийнятих законів фінансами.

Зокрема, зазначив А. Мартинюк, уже ухвалені нині закони вимагають 80—85 мільярдів гривень, щоб розрахуватися з населенням, а дохідна частина бюджету становить лише 35 мільярдів. Водночас іти на скасування деяких пільг парламент не може, «бо ми обіцяли не зменшувати, а підвищувати життєвий рівень народу», зауважив перший заступник глави парламенту.

Під час бесіди А. Мартинюк та І. Альєнде обговорили питання двосторонньої співпраці України та Куби. Було наголошено, що за останній рік товарооборот між двома країнами зріс удвічі. Гавана й надалі зацікавлена розвивати торговельно-економічні відносини з нашою державою, зокрема, в цукровій та нікелевій галузях, машинобудуванні та літакобудуванні, освіті, медицині.

Грошей для наших атомних станцій немає. І не буде?..

Минулої п'ятниці у Кельні відбулася зустріч глав держав і урядів — членів «великої сімки» за участю Росії. Вони ухвалили рішення про звільнення наполовину від боргу, що становить 130 млрд. доларів, найбільш бідних країн, а також, як повідомляють офіційні джерела інформації, «дали шанс Німеччині на будову двох атомних електростанцій в Україні».

Найбідніших боржників треба привітати з тим, що в наступне тисячоліття вони увійдуть не обтяжені борговими зобов'язаннями. А от з виконанням зобов'язань Німеччини щодо фінансування будови двох реакторів на Хмельницькій і Рівненській атомних станціях, виходить замінка. Хоч помічник бундесканцлера Герхарда Шрьодера Клаус Гретшманн і запевняє, що на зустрічі «великої сімки» розв'язано «найпекучішу проблему». Він мав на увазі надання кредитів на завершення будівництва двох українських АЕС, однак фахівці розглядають шанс на успіх цієї справи як надзвичайно малий.

(Закінчення на 12-й стор.).

НБУ: що стоїть за декораціями?

Закон про Національний банк України читайте на 4—7-й стор.

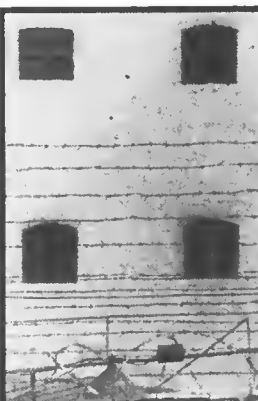


22 червня

✓ 1941 р. Початок Великої Вітчизняної війни.

✓ 1942 р. Відбувся «матч смерті» між київським «Динамо» та Німецькою командою «Люфтваффе». Динамівці виграли 5:3.

✓ 1992 р. 21—22 червня. У Києві відбулося засідання Всесвітнього економічного форуму.



Колючі обійми острогу



Якщо завтра війна...



О У Києві відкрито інсуліновий завод «Індар».

О Близько трьохсот шахтарів блокували під'їзні шляхи до адміністрації Президента, вимагаючи виплати борги в зарплаті.

О У Нікополі Дніпропетровської області знешкоджено злочинне угруповання, яке вимагало за звільнення двох громадян Бангладеш 35 тис. доларів.

P.S.

99

Передплата

Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

49. ДП НВО «Електроважмаш» (генеральний директор Володимир Тимошенко) — малагабаритні пральні машини «Харків'янка».

50. СП «Видавництво Фоліо» (генеральний директор Олександр Красовицький) — бібліотеки.

51. Харківському орендному заводу «Спортінвентар» (директор Валерій Пахалков) — спортивний інвентар.

52. ДП Харківський машинобудівний завод «ФЕД» (директор Олександр Жданов) — фотоапарати, побутова техніка.

Нагадаємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Спробуй і вииграй!

! У номер

✓ Київ

«Уряд знаходить 50 мільйонів»

Фразу, винесену в заголовок, вжив ведучий програми «7 днів» Ігор Сторожук, укротре роз'яснюючи народу великі здобутки урядовців на шляху підвищення добробуту збіднілих громадян. Глашатай 1-го загальнонаціонального лишеня не пояснив, де валялись і в який спосіб

Кабмін роздобув отакі кошти. Можливо, урядовці знають інші джерела (окрім виробничих), з яких час від часу падає манна небесна? А можливо, Кабмін сам по собі є надпотужним економічним комплексом (новоявлена річ в собі), здатним давати високоліквідну продукцію, від реалізації якої й пакапалн оті мільйони?

А може, в Кабміні з'явився свій Алі-баба чи у прем'єра завелася чарівна лампа Аладдіна?

У будь-якому разі здатність знаходити в потрібний час потрібні гроші не може не радувати. Хочеться порадити уряду частіше користуватися казковим феноменом. А папа

Сторожука уклінно просимо негайно повідомляти народ, тільки-но уряд знайде щось цікаве, потрібне і корисне.

Факт і коментар

Як повідомило інформаційне агентство УНІАН, 17 червня представники прокуратури Бельгії заявили, що бельгійський магістрат порушує справу проти лідера фракції Верховної Ради «Відродження регіонів» Олександра Волкова. Згідно з інформацією УНІАН, рішенням судді Брюссельського суду Колектт Калеверт заблоковано приватні рахунки Волкова і рахунок його комерційних структур, на яких є близько 4 млн. доларів США, а також у Бельгії заарештовано престижні авто і нерухомість народного депутата.

За коментарем «ГУ» звернувся до Посольства України в країнах Бенілюксу. «У бельгійській газеті «В останню хвилину» в лютому дійсно з'явилася невелика замітка, присвячена так званій «справі Волкова», — зазначив третій секретар посольства Дмитро Свинцов. — Однак більше жодних повідомлень на цю тему не було. Офіційної інформації від судово-правових органів Бельгії до посольства не надходило. Якщо б магістрат порушив справу, то мав би проінформувати посольство».

Кожному депутату — по партії

Минулої суботи відбувся установчий з'їзд ще однієї партії — Трудової. Головою ТПУ обрано лідера депутатської групи «Трудова Україна» Михайла Сироту. Окрім нього, керівниками нової політичної партії обрані народні депутати Ігор Шаров та Андрій Деркач. А всього нині в Україні зареєстровано понад 60 партій.

✓ Фотофакт

З нагоди Дня медичного працівника у Головному військовому клінічному госпіталі МО України відбувся святковий концерт для лікарів та пацієнтів.



Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (ДІНАУ).

Молодь не може чекати підтримки до старості



Парламентські слухання

(Початок на 1-й стор.).

Голова Держкоммолоді В. Довженко заявила, що в основі державної молодіжної політики має лежати паритетний принцип: держава — молоді, молоді — державі. Однак з боку держави у спробі відклати розв'язання молодіжних проблем до «кращих часів» спостерігається інший принцип: молоді зістарилась, її проблеми зникли. І цю думку підтверджують і деякі виступи на парламентських слуханнях представників виконавчої влади. Вони намагаються переконувати, що прийняті закони і поправки до них, передусім соціальні, розраховані більше на перспективу, так би мовити, на «кращі часи». А сьогодні вони популістські.

Учасники слухань відзначали, що останнім часом посилюється увага до проблем молоді з боку всіх державних структур, а також місцевих властей. Однак багато ідей і потреб молоді залишаються поза межами бюджету. Бо для повної реалізації молодіжних програм потрібно майже три державні бюджети України.

— Мета парламентських слухань — окреслити не лише проблеми молоді (працевлаштування, освіта, отримання житла, оздоровлення тощо), а й знайти підходи до їх розв'язання з урахуванням регіонального досвіду, — зазначив в інтерв'ю голова підкомітету ВР з молодіжної політики Вадим Місюра. — Сьогодні, ніде правди діти, молодіж-



ні проблеми фінансовані у бюджеті за залишковим принципом. За поданням комітету за рік прийнято п'ять законів. Реалізувати їх заважає слабка виконавча дисципліна на місцях. Парламентські слухання мають на меті скорординувати дії виконавчої і законодавчої влади, прийняти рекомендації,

які наступного сесійного тижня розглядатиме Верховна Рада. У парламентських слуханнях узяв участь віце-прем'єр-міністр Валерій Смолій, представники більш як 50 молодіжних всеукраїнських організацій.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

99 Вибори

Світ цікавиться і пропонує допомогу

Вибори глави держави ніколи і в жодній країні не були подією внутрішнього значення. Вони завжди представляли певний інтерес для світової громадськості. Тим більше є увага інших держав і міжнародних організацій до виборів Президента в Україні, котра лише дев'ятий рік утврджує свою державність і крокує шляхом демократичного розвитку.

Президентська виборча кампанія стартувала зовсім недавно. Але її перебіг свідчить про високу активність і суб'єктив виборчого процесу, і громадян України. Великий інтерес до цих подій виявляють і міжнародні організації.

Голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець мав зустріч і тривалу розмову з представниками Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні Мрідулою Гхош та Осамі Маедою.

Михайло Рябець поінформував гостей про те, що питання міжнародного співробітництва посідає значне місце в діяльності ЦВК, яка тісно співпрацює з Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES).

Вибори народних депутатів України, які відбулися в березні 1998 року, засвідчили, що ЦВК буде свою діяльність на засадах відкритості, широкої гласності, прозорості і для громадян України, і для світу. Свою позитивну оцінку про організацію парламентських виборів висловили Центрвиборчкому посол Сполучених Штатів Америки, представники місії ОБСЄ, дипломати інших країн.

Про широкий інтерес світової спільноти до виборів в Україні свідчить і те, що WEB-сервер Центральної виборчої комісії відвідало вже понад 40 тисяч користувачів мережі Інтернет з усіх кутків світу. Має попит також двотомне видання «Парламент України: вибори-98».

Однак не всі бажані досі можуть сповна використовувати зазначену інформацію. До ЦВК, наголосив Михайло Рябець, надходить дуже багато запитів щодо перекладу матеріалів іншими мовами, зокрема англійською. Потреба в цьому надзвичайно висока, однак така робота потребує додаткових витрат, що не передбачені державним бюджетом.

Є ще ціла низка питань, які могли б сприяти організації та проведенню виборчої кампанії. Зокрема, потребує вдосконалення правова освіта виборців, необхідно підвищувати кваліфікацію організаторів виборів усіх рівнів, ефективним було б видання плакатів, буклетів і листівок з роз'ясненнями щодо конституційних прав виборців, процесу голосування тощо.

Представники Програми розвитку ООН підтвердили, що багато з цих напрямів діяльності є важливими й потрібними, вони цікавлять також політологів, фахівців та експертів інших країн і міжнародних організацій. Тому доцільно розробити спільні проекти співробітництва ЦВК та структур ООН, аби зможливість реалізувати в ході виборчої кампанії найактуальніші з них.

Під час зустрічі досягнуто попередніх домовленостей про співпрацю ЦВК з ООН з конкретних напрямів.

Прес-служба Центральної виборчої комісії.

Претенденти отримають додаткові підписні листи

Про це повідомив на прес-конференції голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець.

Як відомо, 18 червня пленум Верховного Суду України підтвердив рішення колегії у цивільних справах від 8 червня, яка відмінила протокольне рішення ЦВК про обмеження видачі всім претендентам додаткових підписних листів.

За словами Михайла Рябця, кількість підписних листів, які додатково попросять претенденти, перевищать уже видані. Зокрема, один з претендентів уже попросив додатково 400 тисяч листів, які розраховані на 8 мільйонів підписів. Отож «ситуація може бути доведена до абсурду», — вважає голова ЦВК.

До речі

Центрвиборчком видав претендентів на кандидата у Президенти України Олександрів Морозу додаткові 150 тисяч підписних листів одразу після рішення пленуму Верховного Суду 18 червня.

А які були обіцянки...

Як повідомив «Інтерфакс-Україна», Прем'єр-міністр України і новий лідер народних демократів Валерій Пустовойтенко на зустрічі з активістами Вінницької обласної партійної організації висловив занепокоєння малою кількістю підписів, які збрала НДП на підтримку Леоніда Кучми.

«Партія влади», яка нараховує в своїх лавах 40 тисяч членів партії, збрала всього 100 тисяч підписів. Як відомо, на заключному етапі з'їзду НДП делегати вирішили висунути претендентом на посаду глави держави ниніш-

нього Президента Леоніда Кучму. Частина ендепівців, які не погодилися з цим рішенням, покинули лави партії. Отож, схоже, збір підписів уже доводить їхню правоту, хоча Валерій Пустовойтенко і стверджує, що «поразка Леоніда Кучми як кандидата від демократичних сил загрожує поразкою українській демократії в цілому».

Люби того, кого партія любить...

Голова рівненської організації СДПУ(о) Віктор Циба вийшов з лікарні, а йому повідомлення: ви, Вікторе Петровичу, вже не голова, бо обласна конференція шойно обрала нового керівника — заступника голови облдержадміністрації Петра Сауха...

Віктор Петрович, намацавши в кишені партійну пачку, висловив обурення таким розвитком подій. Влаштувавши прес-конференцію, впевнений у власній правоті партійний лідер заявив журналістам: вибори нового голови вважаю нелегітимними, бо в роботі конференції взяли участь представники лише трьох із десяти районних парторганізацій.

Такого повороту, зауважив Віктор Циба, слід було чекати, адже він не так давно публічно висловив позицію рівненських соціал-демократів: входити до спілки «Єдність», а не до «Злагоди». А ще — разом з деякими іншими партійцями виступив за відставку голови Рівненської облдержадміністрації Миколи Сороки.

Варто додати й те, що на прес-конференції Віктор Циба прикрасив стіл портретом претендента на кандидата у Президенти Євгена Марчука. На відміну від вищого керівництва партії, рівненському соціал-демократу до вподоби саме він, а не нинішній глава держави. Отже, припускають деякі місцеві засоби масової інформації, на Рівненщині незабаром можуть діяти дві організації СДПУ(о). Щоправда, «о» в даному разі означатиме не об'єднання, а зовсім навпаки.

Чисті вулиці: конкуренція



Самоврядування: інвестиції

Поява дочірнього підприємства знаної в світі німецької фірми «Альтфатер» на теренах Чернівців багатьма проста. Комунальне автотранспортне підприємство — 2428, яке тоді було монополістом у прибиранні сміття, почало поводити себе, як неслухняний школяр. Контейнери з побутовими та виробничими відходами два-три дні залишалися в місті...

Міський голова висловлював невдоволення, вередливі комунальники лише розводили руками: мовляв, з пальним сутужно, техніка підводить, бо морально й фізично застаріла. На це міський голова пообіцяв їм, що запросить до Чернівців «Альтфатер», й тоді з монополією й з анархією буде покінчено. І запросив. Знаменита німецька фірма, що прибирає сміття на кількох континентах, прийшла в обласний центр із серйозними намірами. У стислі строки вона створила тут своє дочірнє підприємство, озброїла його сучасною сміттеприбиральною технікою, подбала про ремонтну базу для неї. Разове фінансове «вливання» фірми в цей проект становило близько мільйона німецьких марок. Це була перша вага інвестиції в комунальну галузь міста.

1 жовтня 1996 року на чернівецьких вулицях з'явилися охайні пластикові та оцинковані контейнери для збирання сміття з емблемою фірми «Альтфатер». Цього ж дня до них підкотили новенькі фургони-сміттевози жовтогогарячого кольору. Рациональні німці одразу продемонстрували високий клас роботи — до обіду все сміття було прибрано з вулиць і вивезено на міський сміттєзвалище. Приємно було дивитися, як люди в уніформі (теж жовтогогарячого кольору) злагодно наводили «марафет» на забруднених вулицях.

«Альтфатер» зіткнувся в Чернівцях з нашим безкультур'ям. За кілька днів фірма недолічилася кількох контейнерів, а деякі згорі-

ли пізніше, підпалені новоявленими геростратами.

Та «Альтфатер» терпляче виконував свою санітарну місію. І чернівчани збагнули: зарубіжна фірма — партнер надійний, а не «метелик-одноденка». Тепер у місті навіть укоренився напівжартівливий афоризм: за «Альтфатером» можна звіряти годинника. Мають на увазі відому німецьку пунктуальність. Графік прибирання сміття навіть за екстремальних умов беззастережно виконується.

— Знайомлячись з вашим колективом, я жодного разу не чув, щоб хтось говорив німецькою, — почав розмову з директором дочірнього підприємства фірми «Альтфатер» Ігорем Сторинчаком.

— Німців у нашому підрозділі немає. Це одна з умов фірми. Інвестуючи свою структуру за кордоном, вона залучає до роботи лише місцевих жителів. Навчав їх, озброює надійною технікою і відпускає, так би мовити, в самостійне плавання. Німецька в нас лише організація праці.

Елементи німецької пунктуальності особливо відчутні у роботі з клієнтами. З усіма промисловими підприємствами укладено взаємовигідні договори, в яких чітко обумовлено строки забирання сміття з їхніх територій. «Альтфатер» «не переминає» з цінами за свої послуги. За кубометр вивезеного сміття він бере шість з половиною гривень. Навіть під час недавнього інфляційного обвалу фірма не підвищувала цінової планки, завдяки чому дала змогу міському бюджету зекономити двадцять дві тисячі гривень.

Перша вага зарубіжна інвестиція в комунальну галузь міста

Показова й така деталь. «Альтфатер» (ідеться про саму фірму, а не про її дочірнє підприємство) не взяв ще жодної копійки з міської казни за надані послуги. Головне зараз — імідж фірми, утвердження її авторитету, так пояснюють свою безкорисливість німецькі партнери.

Присутність нового конкурента змусила взятися за розум і вже згаданого вище колишнього монополіста в цій царині — орендне комунальне автотранспортне підприємство — 2428. Тепер і воно орієнтується в усьому на німецьку пунктуальність і на культуру обслуговування. Працівники цього підрозділу поміняли засмалцьовані спецвізки на спеціально пошиті уніформи.

Схоже, скоро й ставлення до роботи змінять.

Прицілюється дочірнє підприємство «Альтфатера» зайнятися й снігоочищенням. В арсеналі фірми є чудова компактна техніка для цих операцій. Вона універсальна — взимку прибирає сніг, а влітку — підмітає тротуари й магистралі від пилу та бруду. Поява таких механізмів — надзвичайно бажана для Чернівців, де давно вже не оновлюється парк комунальної техніки.

— З таким партнером ми перетворимо Чернівці на зразково чисте місто, — так оцінює присутність зарубіжної фірми в ринковому середовищі обласного центру міський голова Микола Федорук. — «Альтфатер» не є фірмою, яка шукає на буковинських теренах надшвидких прибутків. Усе це — справа майбутнього. Завдяки її капіталовкладенням наші люди мають стабільну роботу і своєчасно одержують зарплату, а місто — свіжість і нормальні умови для наших городян.

Навчимося за собою прибирати — то й ціни нам не складуть...

Василь БАБУХ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«Про проект Закону України про заходи щодо фінансового оздоровлення суб'єктів підприємницької діяльності»

Верховна Рада України постановляє:

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України проект Закону України про заходи щодо фінансового оздоровлення суб'єктів підприємницької діяльності, внесений на розгляд Верховної Ради України Президентом України у зв'язку з виданням Указу від 17 травня 1999 року № 505/99 «Про заходи щодо фінансового оздоровлення суб'єктів підприємницької діяльності», відхилити.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 16 червня 1999 року.
№ 742-ХІУ

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про визнання таким, що втратив чинність, пункту «і» статті 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф»

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати таким, що втратив чинність, пункт «і» статті 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259; 1993 р., № 24, ст. 270; 1996 р., № 41, ст. 192).

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 3 червня 1999 року.
№ 720 — ХІУ



Фотофакт

У Києві відбулася міжгалузева коопераційна біржа. У ній узяли участь вітчизняні та німецькі підприємці. Очолює делегацію прем'єр-міністр федеральної землі Баден-Вюртемберг Ервін Тойфель. Були підписані взаємовигідні контракти з такими відомими фірмами, як Мерседес-Бенц, Бош, Порше.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



«Інвестиції місту потрібні, і застава майна не страшна, якщо робити все чесно і гласно. Гласно! Тобто, щоб усе було видно, як на долоні»

«Депутатський копняк сумнівним обладунком»



Повертаючись до надрукованого

31 грудня минулого року під таким заголовком «Голос України» оприлюднив матеріал про те, чому не «витанцювався» договір між Рівненською міською радою та ірландською фірмою «Евісол» щодо надання рівнянам 60 мільйонів доларів інвестицій або кредиту під заставу муніципального (комунального) майна.

Автор публікації зазначав: «Інвестиції місту потрібні, і застава майна не страшна, якщо робити все чесно і гласно. Гласно! Тобто, щоб усе було видно, як на долоні». Та, бачачи, що у предметі договору є чимало неясного, група депутатів зажадала «освітлення». Воно не з'явилося — угода не склалася.

Імені міського голови Віктора Чайки у публікації навіть не згадувалося. Проте він чомусь образився на кореспондента і в листі до редакції зажадав «подати спростування переказаних фактів <...> або ж підготувати на їх основі об'єктивний матеріал».

Журналістика не знає методики написання матеріалів «на основі переказаних фактів», тому автор робитиме це на основі фактів дійсних. Бо якщо є переказання, то це не факт, а брехня. Отож, як мовиться, про все по порядку.

Ви пишете, шановний Вікторе Анатолійовичу: «Договір між міською радою та ірландською фірмою не був предметом розгляду на сесії міської ради, як це стверджує С. Мельничук». А

сімома рядками вище читаємо: «С. Мельничук не був присутній на засіданнях сесії міської ради під час розгляду питань, пов'язаних з наданням радою дозволу на залучення інвестицій під заставу комунального майна».

Що питання справді обговорювалося на сесії, свідчить кожен з опитаних мною депутатів. Про це писалося у пресі (і не лише рухівській). Є, нарешті, документ — «запит депутатської фракції НРУ у Рівненській міськраді». Прочитую його: «Чому приховуються від депутатів міської ради додатки до договору — документи фінансово-економічного характеру? Чому на сесії не оприлюднено прелік об'єктів муніципальної власності, які йдуть під заставу? Як оцінено ці об'єкти?» — запитували депутати керівництво міськради.

Уважно прочитавши рівненсько-ірландський договір, депутати дійшли висновку, що йдеться не про фінансові інвестиції в муніципальне господарство, а про оплату договорів з поставок матеріалів, обладнан-

ня та послуг, тобто — товарний кредит. Тому виникли ще й такі запитання: «З ким мають бути укладені угоди про поставки та на яких умовах? Які матеріали, обладнання мають постачатися та на яких умовах? Яка вартість матеріалів, обладнання та послуг? На яких підприємствах (фірмах) буде встановлено обладнання, хто буде розпорядником прибутків від його експлуатації?»

І ось що Ви, Вікторе Анатолійовичу, відповіли на запит: «Ваші сумніви щодо чесності суб'єктів договору та в економічній доцільності його реалізації викликають, щонайменше, здивування». Круто! А ось іше: «Питання муніципальної власності <...> визначається виключно міською радою і як такого «переліку об'єктів комунальної власності, які йдуть під заставу», не існує, тож не проводилася і їх експертна оцінка; оскільки договір не вступив у силу, всі інші питання не мають відповіді».

Вам усе зрозуміло, шановний читачу? Зокрема, скільки і чого хотіли закласти під товарний кредит? П'яту частину міста чи й половину? Може, разом із живими душами? А що хотіли одержати? Новітнє устаткування для «особливо заслуженої» фірми? Чи металобрухт за ціною золота, щоб потім «утримати» різницю?...

То у чому ж, Вікторе Анатолійовичу, «грубі неточності у статті та спотворення фактів»? Ви самі визнаєте, що «копняк» був — від потенційного інвестора, який не захотів «мати з нами справу через зволікання із розглядом та затвердженням міською радою проекту угоди, викликане надмірною підозріливістю та упередженістю окремих депутатів (чотирнадцяти чоловік! — С. М.) від фракції Руху».

Одне слово, ой які негарні депутати-рухівці. Упереджені. І кореспондент «Голосу України» упереджений. Ви пишете: «Ми з розумінням ставимося до того, що у автора статті є певні політичні уподобання, внаслідок чого він може поділяти думки та погоджуватися з оцінками, наведеними на сторінках друкованого органу місцевого осередку політичної партії (читай: Руху. — С. М.). Але це не звільняє його від обов'язку журналіста подавати об'єктивну та перевірену інформацію».

Дякую, Вікторе Анатолійовичу, за «розуміння». Бо воно ж і справді — надворі демократія, а тому нічого дивуватися, якщо одному подобається, скажімо, червоний прапор, а другому — червоний борщ. І те, що «не звільняє від обов'язку», — теж суцільна правда. Все своє життя цим правилом керуючись, як і в даному разі. Що ж автор «перекрутив»? Договір не відбувся, бо йому таки дали копняка де-

путати-рухівці. Які, на Вашу думку, страждають «надмірною підозріливістю». Чи, може, хочуть в усьому ясності? Саме такий висновок і зробив кореспондент: «Якщо коротко, то — очищуємося від «каламуті». Просвітлюємо і очі, і душі, і діяння. У чистоті та прозорості далеко видно. Причому — усім». Заради оцих слів і писалася стаття. Хоча, на Вашу думку, краще було написати про проблеми із залученням інвестицій. Можливо. Тож і Вам можна було б, замість спроби дискредитувати кореспондента «Голосу України», «політичні уподобання» якого не збігаються з Вашими, написати цікаву доповідь на наступну сесію. А то Ви, не маючи для цього найменших підстав, почали із самого, як мовиться, початку — з подання до керівництва газети. Оскільки, мовляв, кореспондентського пункту газети «Голос України» в Рівному немає, а адреси кореспондента ми теж не знаємо, то перешліть йому цього листа. Невинна така собі приписочка: корпункту немає, адреси не знаємо — несолідний, одне слово, предмет розмови. Та ще з такими політичними уподобаннями кореспондента... Є, Вікторе Анатолійовичу, корпункт уже майже десять років. А щодо адреси... Достатньо подзвонити 09.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Сміття в умовах конкуренції... зникає

Розділ I.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та поняття
У цьому Законі терміни та поняття вживаються у такому значенні:

банк — юридична особа, яка на підставі ліцензії Національного банку України здійснює діяльність по залученню вкладів від фізичних та юридичних осіб, веденню рахунків і наданню кредитів на власних умовах;

банківські метали — золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені (афіновані) до найвищих проб відповідно до світових стандартів, у зливках і порошках, що мають сертифікат якості, а також монети, вироблені з дорогоцінних металів;

банківське регулювання — одна із функцій Національного банку України, яка полягає у створенні системи норм, що регулюють діяльність банків, визначають загальні принципи банківської діяльності, порядок здійснення банківського нагляду, відповідальність за порушення банківського законодавства;

банківський нагляд — система контролю та активних впроваджених дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими фінансово-кредитними установами у процесі їх діяльності законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників;

валютні цінності — матеріальні об'єкти, визначені законодавством України про валютне регулювання як засоби валютно-фінансових відносин;

відкритий ринок — ринок, на якому здійснюються операції з купівлі-продажу цінних паперів між особами, що не є первинними кредиторами та позичальниками, і коли кошти внаслідок продажу цінних паперів на такому ринку надходять на користь держателя цінних паперів, а не їх емітента. Використовується центральними банками для купівлі-продажу, як правило, короткострокових державних цінних паперів з метою регулювання грошової маси. Внаслідок купівлі збільшується вкладення коштів в економіку, внаслідок продажу — зменшується;

валютна позиція — співвідношення вимог та зобов'язань банку в іноземній валюті. При їх рівності позиція вважається закритою, при нерівності — відкритою. Відкрита позиція є короткою у разі, якщо обсяг зобов'язань по проданій валюті перевищує обсяг вимог, і довгою, якщо обсяг вимог по купівлі валюті перевищує обсяг зобов'язань;

грошово-кредитна політика — комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу;

грошовий сурогат — будь-які документи у вигляді грошових знаків, що відрізняються від грошової одиниці України, випущені в обіг не Національним банком України і виготовлені з метою здійснення платежів в господарському обороті;

дєвізна валютна політика — політика регулювання валютного курсу шляхом купівлі і продажу іноземної валюти;

дисконтна валютна політика — зниження або підвищення Національним банком України процентних ставок за кредит з метою регулювання попиту і пропозицій на позичковий капітал;

золотовалютний резерв — резерви України, відображені у балансі Національного банку України, що включають в себе активи, визнані світовим співтовариством як міжнародні і призначені для міжнародних розрахунків;

інсайдер — особа (юридична або фізична), яка має доступ до конфіденційної інформації про справи банку завдяки своєму службовому становищу, участі у капіталі банку, родинним зв'язкам і має можливість використовувати своє становище у власних інтересах;

кредитор останньої інстанції — це, як правило, Національний банк України, до якого може звернутися банк або інша кредитна установа для отримання рефінансування у разі вичерпання інших можливостей рефінансування. Національний банк України має право, але не зобов'язаний, надавати кредити для рефінансування банку, якщо це не тягне за собою ризиків для банківської системи;

казначейські зобов'язання — боргові цінні папери, що емітуються державою в особі її уповноважених органів, розміщуються виключно на добровільних засадах серед фізичних та юридичних осіб і засвідчують внесення їх власниками грошових коштів до бюджету та дають право на отримання фінансового доходу або інші

майнові права, відповідно до умов їх випуску;

металеві рахунки — рахунки, які відкриваються уповноваженими банками України для обліку операцій, що здійснюються з банківськими металами;

основні засади грошово-кредитної політики — комплекс змінних індикаторів фінансової сфери, що дають можливість Національному банку України з допомогою інструментів (засобів та методів) грошово-кредитної політики здійснювати регулювання грошового обігу та кредитування економіки з метою забезпечення стабільності грошової одиниці України як монетарної передумови для економічного зростання і підтримки високого рівня зайнятості населення;

облікова ставка Національного банку України — виражена у відсотках плата, що береться Національним банком України за рефінансування комерційних банків шляхом купівлі векселів до настання строку платежу по них і утримується з номінальної суми векселя. Облікова ставка є найнижчою серед ставок рефінансування і є орієнтиром ціни на гроші;

офіційне видання Національного банку України — спеціальне друковане видання, визначене Національним банком України як офіційне і зареєстроване в установленому порядку, в якому публікуються нормативно-правові акти Національного банку України, а також інформаційно-аналітичні, статистичні та інші матеріали, огляди стану банківської системи України, валютного і фінансового ринків тощо;

офіційний валютний курс — курс валюти, офіційно встановлений Національним банком України як уповноваженим органом держави;

платіжний баланс — співвідношення між сумою грошових надходжень, отриманих країною з-за кордону, і сумою здійснених нею платежів за кордон протягом певного періоду. До платіжного балансу входять розрахунки за зовнішньою торгівлею, послугами, неторговими операціями, доходи від капіталовкладень за кордоном, торгівлі ліцензіями, від фрахтування та обслуговування кораблів, туризму, утримання дипломатичних і торгових представництв за кордоном, грошові перекази окремих осіб, виплати іншим країнам за позики тощо. Платіжний баланс включає рух капіталів: інвестиції та кредити;

резервна позиція в Міжнародному валютному фонді (далі — МВФ) — вимоги держави-члена до МВФ, що визначаються як різниця між квотою та авуарами МВФ в її (держави-члена) валюті за мінусом грошових авуарів МВФ, отриманих державою-членом у вигляді кредитів МВФ та залишків на рахунок МВФ № 2, що не перевищує однієї десятої процента від квоти держави-члена;

ставки рефінансування Національного банку України — виражена у відсотках плата за кредити, що надаються комерційним банкам, яка встановлюється Національним банком України з метою впливу на грошовий оборот та кредитування. Національним банком України встановлюються облікова та ломбардна процентні ставки;

спеціальні права запозичення (СПЗ) — міжнародний резервний актив, створений МВФ з метою доповнення існуючих міжнародних резервних активів, який являє собою «кошик» із п'яти валют, склад яких переглядається кожні п'ять років. Вартість спеціальних прав запозичення визначається шоденно;

фінансово-кредитна установа — юридична особа, яка проводить одну або кілька операцій, що можуть виконуватися банками, за винятком залучення вкладів від населення;

цінова стабільність — утримання системи цін на певному рівні шляхом підтримки стабільного курсу грошової одиниці України;

неплатоспроможність — це:

— неспроможність протягом одного місяця виконати законні вимоги кредиторів;

— зменшення розміру власних коштів до суми, що становить менше однієї третини суми, встановленої Національним банком України як мінімально необхідної.

Стаття 2. Правова основа діяльності Національного банку України

Національний банк України (далі — Національний банк) є центральним банком України, особливим центральним органом державного управління, юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України.

Місцезнаходження керівних органів та центрального апарату Національного банку — місто Київ.

Стаття 3. Статутний капітал

Національний банк має статутний капітал, що є державною власністю.

Розмір статутного капіталу становить 10 мільйонів гривень. Розмір статутного капіталу може бути змінений за рішенням Ради Національного банку.

Джерелами формування статутного капіталу Національного банку є доходи його кошторису, а при необхідності — Державний бюджет України.

Стаття 4. Економічна самостійність
Національний банк є економічно самостійним органом, який здійснює видатки за рахунок власних доходів у межах затвердженого кошторису, а у визначених цим законом випадках — також за рахунок Державного бюджету України.

Національний банк є юридичною особою, має відокремлене майно, що є об'єктом права державної власності і перебуває у його повному господарському віданні.

Національний банк не відповідає за зобов'язаннями органів державної влади, а органи державної влади не відповідають за зобов'язаннями Національного банку, крім випадків, коли вони добровільно беруть на себе такі зобов'язання.

Національний банк не відповідає за зобов'язаннями інших банків, а інші банки не відповідають за зобов'язаннями Національного банку, крім випадків, коли вони добровільно беруть на себе такі зобов'язання.

Національний банк може відкривати свої установи, філії та представництва в Україні, а також представництва за її межами.

Національний банк, його установи, філії та представництва мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

Стаття 5. Доходи і видатки

Одержання прибутку не є метою діяльності Національного банку.

Планові доходи та витрати Національного банку відображаються в кошторисі його доходів і витрат. Кошторис доходів та витрат повинен забезпечувати можливість виконання Національним банком його функцій, встановлених Конституцією України та цим Законом.

Національний банк за підсумками року у разі перевищення кошторисних доходів над кошторисними витратами, затвердженими на поточний бюджетний рік, вносить до Державного бюджету України наступного за звітним року позитивну різницю на покриття дефіциту бюджету, а перевищення витрат над доходами відшкодовується за рахунок Державного бюджету України наступного за звітним року.

Планування і облік доходів та видатків, а також формування фондів та резервів Національного банку здійснюються згідно з положенням, що затверджується Радою Національного банку України.

Стаття 6. Основна функція

Відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України.

На виконання своєї основної функції Національний банк сприяє дотриманню стабільності банківської системи, а також, у межах своїх повноважень, — цінової стабільності.

Стаття 7. Інші функції

Національний банк виконує такі функції:

1) відповідно до розроблених Радою Національного банку України Основних засад грошово-кредитної політики визначає та проводить грошово-кредитну політику;

2) монопольно здійснює емісію національної валюти України та організує її обіг;

3) виступає кредитором останньої інстанції для банків і організує систему рефінансування;

4) встановлює для банків та інших фінансово-кредитних установ правила проведення банківських операцій, бухгалтерського обліку і звітності, захисту інформації, коштів та майна;

5) організовує створення та методологічно забезпечує систему грошово-кредитної і банківської статистичної інформації та статистику платіжного балансу;

6) визначає систему, порядок і форми платежів, у тому числі між банками та фінансово-кредитними установами;

7) визначає напрями розвитку сучасних електронних банківських технологій, створює, координує та контролює створення електронних платіжних засобів, платіжних систем, автоматизації банківської діяльності та засобів захисту банківської інформації;

8) здійснює банківське регулювання та нагляд;

9) веде Реєстр банків, їх філій та представництв, валютних бірж і фінансово-кредитних установ, здійснює ліцензуван-

ня банківської діяльності та операцій у передбачених законами випадках;

10) складає платіжний баланс, здійснює його аналіз та прогнозування;

11) представляє інтереси України в центральних банках інших держав, міжнародних банках та інших кредитних установах, де співробітництво здійснюється на рівні центральних банків;

12) здійснює відповідно до визначених спеціальним законом повноважень валютне регулювання, визначає порядок здійснення платіжів в іноземній валюті, організовує і здійснює валютний контроль за комерційними банками та іншими кредитними установами, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення операцій з валютними цінностями;

13) забезпечує накопичення та зберігання золотовалютних резервів та здійснення операцій з ними та банківськими металами;

14) аналізує стан грошово-кредитних, фінансових, ціннових та валютних відносин;

15) організовує інкасацію та перевезення банкнот і монет та інших цінностей, видає ліцензії на право інкасації та перевезення банкнот і монет та інших цінностей;

16) реалізує державну політику з питань захисту державних секретів у системі Національного банку;

17) бере участь у підготовці кадрів для банківської системи України;

18) здійснює інші функції у фінансово-кредитній сфері в межах своєї компетенції, визначеної законом.

Розділ II. КЕРІВНІ ОРГАНИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Стаття 8. Керівні органи

Вищим органом управління Національного банку є Рада Національного банку України (далі — Рада Національного банку). Керівним органом Національного банку є Правління Національного банку України (далі — Правління Національного банку).

Стаття 9. Повноваження Ради Національного банку

Рада Національного банку:

1) відповідно до загальнодержавної програми економічного розвитку та основних параметрів економічного та соціального розвитку України розробляє і вносить для інформування до 15 вересня на розгляд Верховної Ради України Основні засади грошово-кредитної політики та здійснює контроль за їх виконанням;

2) здійснює аналіз впливу грошово-кредитної політики України на стан соціально-економічного розвитку України та розробляє пропозиції щодо внесення відповідних змін до неї;

3) вносить рекомендації Правлінню Національного банку в межах розроблених Основних засад грошово-кредитної політики стосовно:

методів та форм прогнозування макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України, а також грошово-кредитної політики;

окремих заходів монетарного та регулятивного характеру та їх впливу на економічний та соціальний розвиток України;

політики курсоутворення та валютного регулювання;

розвитку банківської системи та окремих нормативних актів з питань банківської діяльності;

вдосконалення платіжної системи; інших питань, віднесених законом до компетенції Національного банку;

4) затверджує кошторис доходів та витрат Національного банку та подає Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України до 1 вересня поточного року прогнозовані відомості про сальдо кошторису для включення до проекту Державного бюджету України на наступний рік;

5) встановлює форми оплати праці працівників Національного банку відповідно до законодавства України;

6) приймає рішення про зміну розміру статутного капіталу Національного банку;

7) визначає аудиторську компанію для проведення аудиторської перевірки Національного банку, розглядає аудиторський висновок та затверджує бухгалтерський баланс Національного банку, публікує в офіційних друкованих засобах масової інформації щорічний баланс Національного банку;

8) погоджує щорічно до 1 липня звіт про виконання кошторису Національного банку та розподіл прибутку за звітний бюджетний рік;

9) затверджує Регламент ради Національного банку;

10) має право застосування відкладального вето щодо окремих рішень Правління

ня Національного банку з питань, віднесені до її компетенції;

11) затверджує рішення Правління Національного банку про участь у міжнародних фінансових організаціях, у капіталі банків та фінансово-кредитних установ;

12) затверджує зовнішньоекономічні договори та інші угоди, якщо відповідальність за останніми перевищує статутний капітал Національного банку;

13) щорічно визначає для Національного банку:

вимоги щодо диверсифікування активів та їх ліквідності;

ліміти позабалансових зобов'язань; регуляцію щодо формування резервів, покриття збитків та порядок відрахувань доходів до Державного бюджету України; вимоги щодо мінімального розміру золотовалютних резервів;

інші показники, що характеризують спроможність Національного банку відповідати за своїми зобов'язаннями;

14) за поданням Голови Національного банку дає згоду на призначення на посади та звільнення з посад членів Правління Національного банку;

15) вносить рекомендації Кабінету Міністрів України стосовно впливу політики державних запозичень та податкової політики на стан грошово-кредитної сфери України.

Рада Національного банку не може надавати рекомендації щодо доцільності призначення на посади чи звільнення з посад Голови Національного банку, членів Правління Національного банку або давати персональну оцінку діяльності окремих посадових осіб Національного банку, крім випадків, визначених у пунктах 2 та 3 цієї статті.

У випадку неодноразового невиконання або неналежного виконання Національним банком рішень Ради Національного банку, які є обов'язковими згідно з цим Законом, Рада Національного банку має право звернутися до Верховної Ради України та Президента України з викладенням своїх позицій та отримати вмотивовану відповідь.

Стаття 10. Склад та формування Ради Національного банку

Рада Національного банку складається з чотирнадцяти осіб.

Членом Ради Національного банку може бути громадянин України, який має вищу економічну чи фінансову освіту або науковий ступінь в галузі економіки та фінансів і при цьому має досвід постійної роботи в органах законодавчої влади або на керівних посадах центральної виконавчої влади України або банківській установі, чи наукової роботи за фінансовою чи економічною тематикою.

Президент України призначає сім членів Ради Національного банку, до складу яких входить Голова Національного банку за посадою, шляхом прийняття відповідного Указу.

Призначення членів Ради Національного банку проводиться Верховною Радою України шляхом прийняття відповідної Постанови.

Особи, кандидатури яких підлягають затвердженню Верховною Радою України, проходять обговорення на спеціальному відкритому засіданні профільного комітету Верховної Ради України, який вносить свої рекомендації Верховній Раді України.

Чергове призначення членів Ради Національного банку здійснюється не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку повноважень попередньо призначених членів Ради Національного банку.

Строк повноважень членів Ради Національного банку — сім років, крім Голови Національного банку, який призначається на строк здійснення його повноважень на посаді.

Припинення повноважень членів Ради Національного банку відбувається у зв'язку із закінченням строку їх повноважень або достроково органом, що їх призначив, у разі:

власного бажання, за умови подання письмової заяви;

припинення їх громадянства або виїзду за межі України на постійне місце проживання;

набрання законної сили обвинувальним вироком суду у скоєнні кримінального злочину;

смерті або на підставі рішення суду про оголошення особи померлою або визнання безвісно відсутньою.

Президент України звільняє членів Ради Національного банку, призначених ним, шляхом прийняття відповідного Указу, але не раніше ніж через один рік з дня призначення.

Верховна Рада України звільняє членів Ради Національного банку, призначених нею, шляхом прийняття відповідної Постанови за поданням профільного Комітету Верховної Ради України, але не раніше ніж через один рік з дня призначення.

Повноваження Голови Національного банку як члена Ради Національного банку достроково припиняються у зв'язку з його відставкою або при звільненні його з посади за інших причин, визначених цим Законом.

Члени Ради Національного банку здійснюють свої функції на громадських засадах. Членам Ради Національного банку

компенсуються їх фактичні витрати, понесені у зв'язку із виконанням ними повноважень відповідно до Регламенту Ради Національного банку.

Внутрішні питання організації діяльності Ради Національного банку, порядок діловодства та інші питання визначаються Регламентом, який затверджується на її засіданні.

Розміщення та організаційно-матеріальне забезпечення Ради Національного банку здійснюються Національним банком за рахунок його кошторисних витрат.

Стаття 11. Порядок роботи Ради Національного банку

Засідання Ради Національного банку проводяться не рідше одного разу на квартал.

Позачергові засідання Ради Національного банку скликаються Головою Ради Національного банку за його власною ініціативою або Радою Національного банку за наполяганням не менше однієї третини від загальної кількості її членів. Члени Ради Національного банку сповіщаються про засідання не пізніше як за п'ять календарних днів до дня його проведення.

Порядок підготовки позачергових засідань Ради Національного банку визначається її Регламентом.

Засідання Ради Національного банку є правомочними за наявності не менше восьми її членів.

Засідання Ради Національного банку веде Голова Ради Національного банку, а у разі відсутності — його заступник, відповідно до Регламенту.

Рішення приймаються простою більшістю голосів від загальної кількості присутніх на засіданні членів Ради Національного банку. Кожний член Ради Національного банку має один голос.

На засідання Ради Національного банку можуть бути запрошені керівники центральних органів влади, представники суб'єктів підприємницької діяльності, науковці та інші фахівці.

Члени Ради Національного банку можуть брати участь в роботі Правління Національного банку з правом дорадчого голосу.

Стаття 12. Голова Ради Національного банку та його заступник

Голова Ради Національного банку та його заступник обираються Радою Національного банку строком на три роки.

Голова Ради Національного банку організовує засідання Ради Національного банку і головує на засіданнях Ради Національного банку;

скликає позачергові засідання за своєю власною ініціативою або за наполяганням не менше однієї третини від загальної кількості членів Ради Національного банку;

здійснює інші повноваження і функції відповідно до рішень Ради Національного банку.

Заступник заміщає Голову Ради Національного банку у разі його відсутності або неможливості ним здійснювати свої повноваження та здійснює інші повноваження і функції відповідно до рішень Ради Національного банку.

Звільнення Голови Ради Національного банку або його заступника протягом строку його повноважень здійснюється:

у зв'язку із закінченням строку його повноважень;

за власним бажанням, за умови подання письмової заяви;

у разі систематичного невиконання своїх обов'язків за станом здоров'я протягом чотирьох місяців.

У разі припинення повноважень Голови Ради Національного банку або його заступника вибори на цю посаду здійснюються у порядку, передбаченому цим Законом.

Стаття 13. Рішення Ради Національного банку та відкладальне veto

Матеріали засідань Ради Національного банку оформлюються у вигляді протоколів та рішень і підписуються головою чим на її засіданні.

Рішення Ради Національного банку з питань, визначених пунктами 1, 4 — 12 статті 9 цього Закону, є обов'язковими для виконання Правлінням Національного банку.

Рекомендації Ради Національного банку розглядаються Правлінням Національного банку протягом п'яти робочих днів. За результатами такого розгляду Правління Національного банку зобов'язане надіслати Раді Національного банку вмотивовану відповідь.

Рада Національного банку не має права втручатися в оперативну діяльність Правління Національного банку.

У разі, коли Рада Національного банку застосовує відкладальне veto щодо окремого рішення Правління, таке рішення набирає чинності лише при його підтвердженні двома третинами від загальної кількості членів Правління Національного банку не пізніше п'ятиденного строку від дня застосування такого veto. Якщо протягом такого строку зазначене рішення не підтверджується двома третинами від загальної кількості членів Правління Національного банку, таке рішення вважається таким, що не набрало чинності. У разі, коли рішення Правління Національного банку набрало чинності до моменту

застосування відкладального veto щодо нього, таке рішення зупиняється від такого моменту до його підтвердження двома третинами від загальної кількості членів Правління Національного банку у зазначені строки.

Рішення Ради Національного банку підлягають оприлюдненню, крім випадків, коли такі рішення становлять державну, банківську або службову таємницю відповідно до закону.

Членам Ради Національного банку забороняється розголошувати державну, банківську або службову таємницю, яка стала їм відома у зв'язку із здійсненням ними їх повноважень відповідно до Регламенту.

Стаття 14. Функції Правління Національного банку

Правління Національного банку згідно з Основними засадами грошово-кредитної політики через відповідні монетарні інструменти та інші засоби банківського регулювання забезпечує реалізацію грошово-кредитної політики, організує виконання інших функцій відповідно до статей 6 і 7 цього Закону та здійснює управління діяльністю Національного банку.

Стаття 15. Повноваження Правління Національного банку

Правління Національного банку:

1) приймає рішення: щодо економічних засобів та монетарних методів, необхідних для реалізації Основних засад грошово-кредитної політики відповідно до прийнятих рішень Ради Національного банку з цих питань та необхідності забезпечення стабільності і купівельної спроможності національної валюти;

про емісію валюти України та вилучення з обігу банкнот і монет;

про зміну процентних ставок Національного банку;

про встановлення економічних нормативів для банків та фінансово-кредитних установ;

про розмір та порядок формування обов'язкових резервів для банків та фінансово-кредитних установ;

про застосування заходів впливу до комерційних банків та фінансово-кредитних установ;

про встановлення лімітів операцій на відкритому ринку, які здійснює Національний банк;

про перелік цінних паперів та інших цінностей, придатних для забезпечення кредитів Національного банку;

про умови допуску іноземного капіталу до банківської системи України;

про створення та ліквідацію підприємств, установ Національного банку;

про участь у міжнародних фінансових організаціях, у капіталі банків та фінансово-кредитних установах за погодженням з Радою Національного банку;

про подання на затвердження Раді Національного банку міжнародних договорів та інших угод, якщо відповідальність за останніми перевищує статутний капітал Національного банку;

про купівлю та продаж майна для забезпечення діяльності Національного банку;

2) подає на розгляд Раді Національного банку річний звіт Національного банку, проект кошторису доходів та витрат на наступний рік та іншу бухгалтерську і статистичну інформацію щодо діяльності Національного банку та банківської системи України на вимогу Ради Національного банку;

3) визначає організаційні основи та структуру Національного банку, затверджує положення про структурні підрозділи та установи Національного банку, статут його підприємств, порядок призначення керівників підрозділів, підприємств та установ;

4) затверджує штатний розпис Національного банку;

5) встановлює порядок надання ліцензій на ведення банківських операцій, а також інших ліцензій у випадках та за процедурою, передбачених законом;

6) видає нормативні акти Національного банку;

7) затверджує Регламент Правління Національного банку;

8) виконує функції, передбачені статтями 3, 23, 28, 60 і 64 цього Закону, та інші функції, що випливають із основної мети діяльності Національного банку.

Стаття 16. Склад Правління Національного банку

Очолює Правління Національного банку Голова Національного банку.

Кількісний та персональний склад Правління Національного банку затверджується Радою Національного банку за поданням Голови Національного банку.

Заступники Голови Національного банку входять до складу Правління Національного банку за посадою.

Стаття 17. Порядок роботи Правління Національного банку

Порядок організації та проведення засідань Правління Національного банку визначається його Регламентом.

Стаття 18. Призначення на посаду та звільнення з посади Голови Національного банку

Голова Національного банку призначається на посаду Верховною Радою Украї-

ни за поданням Президента України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України строком на п'ять років.

У разі незатвердження Верховною Радою України кандидатури, запропонованої Президентом України, питання керівництва Національним банком, а також порядок внесення нової кандидатури регулюються Законом України «Про тимчасове виконання обов'язків посадових осіб, яких призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України або Верховна Рада України за поданням Президента України». Одна кандидатура може вноситись не більше двох разів.

Голова Національного банку звільняється з посади Верховною Радою України шляхом прийняття відповідної Постанови у таких випадках:

1) закінчення строку повноважень;

2) набрання законної сили обвинувальним вироком суду у скоєнні кримінального злочину;

3) у зв'язку з заявою про відставку за політичними або особистими причинами, поданою у письмовому вигляді та прийнятою Президентом України;

4) смерті або на підставі рішення суду про оголошення особи померлою або визнання безвісно відсутньою;

5) припинення громадянства або виїзду за межі України на постійне місце проживання;

6) за поданням Президента України в межах його конституційних повноважень.

Стаття 19. Обов'язки та повноваження Голови Національного банку

Голова Національного банку:

1) керує діяльністю Національного банку;

2) діє від імені Національного банку і представляє його інтереси без доручення у відносинах з органами державної влади, з банками, фінансовими та кредитними установами, міжнародними організаціями, іншими установами і організаціями;

3) головує на засіданнях Правління Національного банку;

4) підписує протоколи, постанови Правління Національного банку, накази та розпорядження, а також угоди, що укладаються Національним банком;

5) розподіляє обов'язки між заступниками Голови Національного банку;

6) видає розпорядчі акти, обов'язкові до виконання усіма службовцями Національного банку, його підприємствами, установами;

7) приймає рішення з інших питань, що стосуються діяльності Національного банку, крім віднесених до виключної компетенції Ради Національного банку та Правління Національного банку відповідно до цього Закону;

8) одноосібно несе відповідальність перед Верховною Радою України та Президентом України за діяльність Національного банку.

Стаття 20. Заступники Голови Національного банку

Голова Національного банку має одного першого заступника та двох заступників, які призначаються та звільняються ним за погодженням з Радою Національного банку.

Стаття 21. Призначення та звільнення директорів департаментів

Директори департаментів Національного банку призначаються та звільняються з посади Головою Національного банку відповідно до законодавства України про працю.

Розділ III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ТА СТРУКТУРА НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Стаття 22. Структура Національного банку

Структура Національного банку будується за принципом централізації з вертикальним підпорядкуванням.

До системи Національного банку входять центральний апарат, філії (територіальні управління), розрахункові палати, Банкнотно-монетний двір, фабрика банкнотного паперу, Державна скарбниця України, Центральне сховище, спеціалізовані підприємства, банківські навчальні заклади й інші структурні одиниці і підрозділи, необхідні для забезпечення діяльності Національного банку.

Національний банк в межах, визначених законодавством, самостійно вирішує питання організації, створення, ліквідації та реорганізації структурних підрозділів та установ Національного банку, його підприємств, затверджує їх статuti та положення.

Для інкасації та охорони цінностей та об'єктів Національний банк має відомчу охорону, озброєну бойовою вогнепальною зброєю.

Стаття 23. Статус філій

Філії (територіальні управління) Національного банку не мають статусу юридичної особи і не можуть видавати нормативні акти, діють від імені Національного банку в межах отриманих від нього повноважень. Завдання і функції філій Національного банку визначаються Положенням, що затверджується Правлінням Національного банку.

(Закінчення на 6—7-й стор.).

(Початок на 4—5-й стор.).

Розділ IV. ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА

Стаття 24. Основні засади грошово-кредитної політики

Основні засади грошово-кредитної політики ґрунтуються на основних критеріях та макроекономічних показниках загальнодержавної програми економічного розвитку та Основних параметрах економічного та соціального розвитку України на відповідний період, що включають прогнози показників обсягу валового внутрішнього продукту, рівня інфляції, розміру дефіциту державного бюджету та джерел його покриття, платіжного та торгового балансів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Щорічно Національний банк інформує Верховну Раду України про напрями грошово-кредитної і валютної політики, розробленої Національним банком на наступний рік і на більш тривалий період.

Стаття 25. Засоби та методи грошово-кредитної політики

Основними економічними засобами і методами грошово-кредитної політики є регулювання обсягу грошової маси через:

- 1) визначення та регулювання норм обов'язкових резервів для комерційних банків та фінансово-кредитних установ;
- 2) процентну політику;
- 3) рефінансування комерційних банків;
- 4) управління золотовалютними резервами;
- 5) операції з цінними паперами на відкритому ринку;
- 6) регулювання імпорту та експорту капіталу.

Стаття 26. Норми обов'язкових резервів

Національний банк встановлює банкам та іншим фінансово-кредитним установам нормативи обов'язкового резервування коштів. При цьому:

- 1) розмір обов'язкових резервів встановлюється єдиним для банків та фінансово-кредитних установ в процентному відношенні до загальної суми залучених банком коштів в національній та іноземній валюті;
- 2) для різних видів зобов'язань можуть встановлюватися різні норми обов'язкових резервів;
- 3) рішення про підвищення норм резерву набирає чинності не раніше ніж через 10 днів після його опублікування.

Стаття 27. Процентні ставки

Національний банк встановлює порядок визначення облікової ставки та інших процентних ставок за своїми операціями.

Стаття 28. Управління золотовалютними резервами

Національний банк забезпечує управління золотовалютними резервами держави, здійснюючи валютні інтервенції шляхом купівлі-продажу валютних цінностей на валютних ринках з метою впливу на курс національної валюти щодо іноземних валют і на загальний попит та пропозицію грошей в Україні.

Стаття 29. Операції відкритого ринку

Операціями відкритого ринку Національного банку є купівля-продаж казначейських зобов'язань, власних зобов'язань Національного банку (депозитних сертифікатів), а також визначених Правлінням Національного банку комерційних векселів, інших цінних паперів та боргових зобов'язань.

Стаття 30. Регулювання імпорту та експорту капіталу

Національний банк відповідно до законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність та систему валютного регулювання і валютного контролю регулює імпорт та експорт капіталу.

Стаття 31. Кошти до Державного бюджету України

Кабінет Міністрів України зобов'язаний зберігати кошти Державного бюджету України та позабюджетних фондів у Національному банку на рахунках Державного казначейства України.

Умови та порядок обслуговування коштів Державного бюджету України визначаються договором між Національним банком та Державним казначейством України.

Розділ V. УПРАВЛІННЯ ГОТІВКОВИМ ГРОШОВИМ ОБІГОМ

Стаття 32. Грошова одиниця

Грошовою одиницею України є гривня, що дорівнює 100 копійкам.

Випуск та обіг на території України інших грошових одиниць і використання грошових сурогатів як засобу платежу забороняються.

Офіційне співвідношення між гривнею та золотом або іншими дорогоцінними металами не встановлюється.

Стаття 33. Повноваження Національного банку щодо організації готівкового грошового обігу

Для забезпечення організації готівкового грошового обігу Національний банк здійснює:

- 1) виготовлення та зберігання банкнот і монет;
- 2) створення резервних фондів банкнот і монет;
- 3) встановлення номіналів, систем захисту, платіжних ознак та дизайну грошових знаків;
- 4) встановлення порядку заміни пошкоджених банкнот і монет;
- 5) встановлення правил випуску в обіг, зберігання, перевезення, вилучення та інкасації готівки;
- 6) визначення порядку введення касових операцій для банків, інших фінансово-кредитних установ, підприємств і організацій;
- 7) визначення вимог стосовно технічного стану і організації охорони приміщень банківських установ.

Стаття 34. Емісія

Виключне право введення в обіг (емісія) гривні і розмінної монети, організація їх обігу та вилучення з обігу належить Національному банку.

Готівка знаходиться в обігу у вигляді грошових знаків — банкнот (паперових) і монет (металевих). Загальна сума введених в обіг банкнот і монет зазначається в рахунках Національного банку як його пасив.

Банкноти і монети є безумовними зобов'язаннями Національного банку і забезпечуються всіма його активами.

Стаття 35. Обіг банкнот і монет

Гривня (банкноти і монети) як національна валюта є єдиним законним платіжним засобом на території України, приймається усіма фізичними і юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території України за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Стаття 36. Курс гривні

Національний банк встановлює офіційний курс гривні до іноземних валют та оприлюднює його.

Для регулювання курсу гривні щодо іноземних валют Національний банк використовує золотовалютний резерв, купує і продає цінні папери, встановлює і змінює ставку рефінансування та застосовує інші інструменти регулювання грошової маси в обігу.

Стаття 37. Конвертованість гривні

Умови та порядок конвертації (обміну) гривні на іноземну валюту встановлюються Національним банком відповідно до законодавства України про валютне регулювання.

Національний банк не може обмежувати права суб'єктів валютного ринку на здійснення операцій з іноземною валютою, гарантовані їм законом.

Стаття 38. Порядок заміни зношених і пошкоджених банкнот і монет

Зношені і пошкоджені грошові знаки України приймаються й обмінюються безоплатно на нові грошові знаки Національним банком та комерційними банками України без обмежень щодо сум та строків такої заміни.

Особливості і порядок визначення платіжності грошових знаків, а також порядок обміну зношених і пошкоджених грошових знаків встановлюються Національним банком.

Стаття 39. Вилучення з обігу банкнот і монет

Національний банк, комерційні банки України зобов'язані вилучати фальшиві, підроблені або такі, що не мають необхідних ознак платіжності, грошові знаки (банкноти, монети).

Порядок вилучення таких грошових знаків встановлюється Національним банком і регулюється відповідними нормативними актами.

Національний банк та комерційні банки не зобов'язані відшкодовувати знищені, загублені, фальшиві, підроблені, а також такі, що стали недійсними банкноти та монети.

Національний банк офіційно повідомляє через засоби масової інформації про вилучення з обігу грошових знаків України (банкнот, монет).

Виготовлення з метою введення в обіг або введення в обіг підроблених грошових знаків тягне за собою відповідальність відповідно до законодавства України.

Розділ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Стаття 40. Регулювання розрахунків

Національний банк встановлює правила, форми і стандарти розрахунків банків

та інших юридичних і фізичних осіб в економічному обігу України із застосуванням як паперових, так і електронних документів та готівки, координує організацію розрахунків, дає дозволу на здійснення клірингових операцій та розрахунків за допомогою електронних документів.

Національний банк забезпечує здійснення міжбанківських розрахунків через свої установи, дає дозвіл на проведення міжбанківських розрахунків через прямі кореспондентські відносини комерційних банків та через їх власні розрахункові системи.

Стаття 41. Регулювання бухгалтерського обліку

Національний банк встановлює обов'язкові для банків та інших фінансово-кредитних установ стандарти та правила ведення бухгалтерського обліку та звітності, що відповідають вимогам законодавства України.

Розділ VII. ОПЕРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Стаття 42. Види операцій Національного банку

Національний банк для забезпечення виконання покладених на нього функцій здійснює такі операції:

- 1) надає кредити комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам для підтримки ліквідності за ставкою не нижче ставки рефінансування Національного банку та в порядку, визначеному Національним банком;
- 2) здійснює дисконтні операції з векселями і чеками в порядку, визначеному Національним банком;
- 3) купує та продає на вторинному ринку цінні папери у порядку, передбаченому законодавством України;
- 4) відкриває власні кореспондентські та металеві рахунки у закордонних банках і веде рахунки банків-кореспондентів;
- 5) купує та продає валютні цінності з метою монетарного регулювання;
- 6) зберігає банківські метали, а також купує та продає банківські метали, дорогоцінні каміння та інші коштовності, пам'ятні та інвестиційні монети з дорогоцінних металів на внутрішньому і зовнішньому ринках без квотування і ліцензування;
- 7) розміщує золотовалютні резерви самостійно або через банки, уповноважені ним на ведення валютних операцій, виконує операції з золотовалютними резервами України з банками, рейтинг яких за класифікацією міжнародних рейтингових агентств відповідає вимогам до першокласних банків не нижче категорії А;
- 8) приймає на зберігання та в управління державні цінні папери й інші цінності;
- 9) видає гарантії і поруки, відповідно до положення, затвердженого Радою Національного банку;
- 10) веде рахунок Державного казначейства України без оплати і нарахування відсотків;
- 11) виконує операції по обслуговуванню державного боргу, пов'язані із розміщенням державних цінних паперів, їх погашенням і виплатою доходу за ними;
- 12) веде особисті рахунки працівників Національного банку;
- 13) веде рахунки міжнародних організацій;
- 14) здійснює безспірне стягнення коштів з рахунків своїх клієнтів відповідно до законодавства України за рішенням суду.

Національний банк має право здійснювати й інші операції, необхідні для забезпечення виконання своїх функцій.

Стаття 43. Участь в міжнародних організаціях

Національний банк має право брати участь у формуванні капіталу і діяльності міжнародних організацій відповідно до міжнародних договорів, учасниками яких є Україна, а також відповідно до угод між ним та іноземними центральними банками.

Розділ VIII. ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ ЩОДО ОПЕРАЦІЙ З ВАЛЮТНИМИ ЦІННОСТЯМИ

Стаття 44. Повноваження в сфері валютного регулювання

Національний банк діє як уповноважена державна установа при застосуванні законодавства України про валютне регулювання і валютний контроль.

До компетенції Національного банку у сфері валютного регулювання належать:

- 1) видання нормативних актів щодо ведення валютних операцій;
- 2) видача та відкликання ліцензій, здійснення контролю за діяльністю банків та інших установ, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення операцій з валютними цінностями;

3) встановлення лімітів відкритої валютної позиції для банків та інших установ, що купують та продають іноземну валюту.

Стаття 45. Організація валютного ринку

Національний банк визначає структуру валютного ринку України та організовує торгівлю валютними цінностями на ньому відповідно до законодавства України про валютне регулювання.

Стаття 46. Дисконтна та девізна валютна політика

Національний банк проводить дисконтну та девізну валютну політику і застосовує в необхідних випадках валютні обмеження.

Національний банк здійснює дисконтну валютну політику, змінюючи облікову ставку Національного банку для регулювання руху капіталу та балансування платіжних зобов'язань, а також коригування курсу грошової одиниці України до іноземних валют.

Національний банк здійснює девізну валютну політику на підставі регулювання курсу грошової одиниці України до іноземних валют шляхом купівлі та продажу іноземної валюти на фінансових ринках.

Стаття 47. Структура золотовалютного резерву

Для забезпечення внутрішньої і зовнішньої стабільності грошової одиниці України Національний банк має золотовалютний резерв, що складається з таких активів:

- банківське золото;
- спеціальні права запозичення;
- резервна позиція в МВФ;
- іноземна валюта у вигляді банкнот та монет або кошти на рахунках за кордоном;
- цінні папери (крім акцій), що оплачуються в іноземній валюті;
- будь-які інші міжнародно визнані резервні активи за умови забезпечення їх надійності та ліквідності.

Стаття 48. Поповнення та використання золотовалютного резерву

Поповнення золотовалютних резервів проводиться Національним банком шляхом:

- 1) купівлі банківського золота та іноземної валюти;
- 2) отримання доходів від операцій з іноземною валютою, банківськими металами та іншими міжнародно визнаними резервними активами;
- 3) залучення Національним банком валютних коштів від міжнародних фінансових організацій, центральних банків іноземних держав та інших кредиторів.

Використання золотовалютного резерву здійснюється Національним банком на такі цілі:

- 1) продаж валюти на фінансових ринках для проведення грошово-кредитної політики, включаючи політику обмінного курсу;
- 2) витрати по операціях з іноземною валютою, монетарними металами, а також іншими міжнародно визнаними резервними активами.

Не допускається використання золотовалютного резерву для надання кредитів і гарантій та інших зобов'язань резидентам і нерезидентам України.

Стаття 49. Зберігання золотовалютного запасу

Національний банк має право зберігати державного золотовалютного запасу, а також дорогоцінних металів, дорогоцінних каменів, інших коштовностей, що належать державі.

Стаття 50. Позареалізаційні валютні доходи та збитки

Доходи та збитки Національного банку, пов'язані із зміною оцінки активів і пасивів, представлених у вигляді банківського золота та іноземної валюти, спеціальних прав запозичення, у зв'язку із змінами курсу іноземних валют та ціни золота враховуються і компенсуються у такому порядку:

- 1) чисті валютні доходи та збитки збалансовуються відповідною сумою на спеціальному резервному рахунку переоцінки валютних резервів в балансі Національного банку;
- 2) зазначені чисті доходи та збитки не враховуються при розрахунку річного доходу Національного банку.

Розділ IX. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ, ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Стаття 51. Підзвітність

Національний банк підзвітний Президенту України та Верховній Раді України в межах їх конституційних повноважень.

Підзвітність означає:

1) призначення на посаду та звільнення з посади Голови Національного банку Верховною Радою України за поданням Президента України;

2) призначення та звільнення Президентом України половини складу Ради Національного банку;

3) призначення та звільнення Верховною Радою України половини складу Ради Національного банку;

4) доповідь Голови Національного банку Верховній Раді України про діяльність Національного банку;

5) надання Президенту України та Верховній Раді України двічі на рік інформації про стан грошово-кредитного ринку в державі.

Стаття 52. Взаємовідносини з Кабінетом Міністрів України

Національний банк та Кабінет Міністрів України проводять взаємні консультації з питань грошово-кредитної політики, розробки і здійснення загальнодержавної програми економічного та соціального розвитку.

Національний банк на запит Кабінету Міністрів України надає інформацію щодо монетарних процесів.

Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади на запит Національного банку надають інформацію, що має вплив на стан платіжного балансу.

Національний банк підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України, якщо вона не суперечить забезпеченню стабільності грошової одиниці України.

Голова Національного банку або за його дорученням один із його заступників можуть брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу.

У засіданнях Правління Національного банку можуть брати участь члени Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу.

Стаття 53. Гарантії невтручання

Не допускаються втручання органів законодавчої та виконавчої влади або їх посадових осіб у виконання функцій і повноважень Ради Національного банку чи Правління Національного банку інакше, як в межах, визначених цим Законом.

Стаття 54. Надання кредитів державі

Національному банку забороняється надавати прями кредити як у національній, так і в іноземній валюті на фінансування витрат Державного бюджету України.

Розділ X. БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ І БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД

Стаття 55. Мета та сфера банківського нагляду

Головна мета банківського регулювання і нагляду — безпека та фінансова стабільність банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів.

Національний банк здійснює функції банківського регулювання і нагляду за діяльністю банків, а також інших фінансово-кредитних установ в межах та порядку, передбачених законодавством України.

Національний банк здійснює постійний нагляд за дотриманням банками та іншими фінансово-кредитними установами банківського законодавства, нормативних актів Національного банку і економічних нормативів.

Стаття 56. Нормативно-правові акти Національного банку

Національний банк видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими для органів державної влади і органів місцевого самоврядування, банків, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності, а також для фізичних осіб.

Нормативно-правові акти Національного банку видаються у формі постанов Правління Національного банку, а також інструкцій, положень, правил, що затверджуються постановами Правління Національного банку. Вони не можуть суперечити законам України та іншим законодавчим актам України і не мають зворотної сили, крім випадків, коли вони згідно з законом пом'якшують або скасовують відповідальність.

Нормативно-правові акти Національного банку підлягають обов'язковій державній реєстрації в Міністерстві юстиції України та набирають чинності відповідно до законодавства України.

Нормативно-правові акти Національного банку можуть бути оскаржені відповідно до законодавства України.

Стаття 57. Доступ до інформації

Для здійснення своїх функцій Національний банк має право безоплатно одержувати від банків та інших фінансово-кредитних установ інформацію про їх діяльність відповідно до наданої ліцензії та пояснення стосовно отриманої інформації і проведених операцій.

Для підготовки банківської та фінансової статистики, аналізу економічної ситуації Національний банк має право отримувати необхідну інформацію від органів державної влади і органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання усіх форм власності.

Отримана інформація не підлягає розголошенню, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

Стаття 58. Економічні нормативи

З метою захисту інтересів вкладників та кредиторів і забезпечення фінансової надійності банків та інших фінансово-кредитних установ Національний банк відповідно до визначеного ним порядку встановлює для них обов'язкові економічні нормативи. Ці нормативи мають забезпечувати здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з капіталом, ліквідністю, кредитами акціонерам та інсайдерам (пов'язаним особам), наданням великих кредитів, інвестиціями капіталу, а також за відсотковим та валютним ризиком. Про подальші зміни нормативів та методики їх розрахунку Національний банк офіційно повідомляє не пізніше ніж за місяць до введення їх у дію.

Стаття 59. Резерви забезпечення ризиків

Національний банк визначає розміри, порядок формування та використання резервів банків та кредитних установ для покриття можливих втрат за кредитами, резервів для покриття валютних, відсоткових та інших фінансових ризиків банків.

Резерви для покриття можливих фінансових ризиків, а також фонду гарантування вкладів громадян створюються за рахунок доходу до оподаткування відповідно до законодавства України.

Стаття 60. Визначення професійної придатності

Національний банк визначає своїми нормативно-правовими актами професійні вимоги до керівників виконавчих органів, головних бухгалтерів банків та фінансово-кредитних установ і має право вимагати звільнення з цих посад осіб, які не відповідають встановленим вимогам для зайняття зазначених посад.

Якщо банк, інша фінансово-кредитна установа або працівник, щодо якого пред'явлено вимогу про звільнення з посади, не згодні з цією вимогою, вони можуть оскаржити її до суду у двотижневий строк. У цьому разі виконання вимоги про звільнення зупиняється до винесення судом рішення.

Стаття 61. Повноваження щодо здійснення наглядових та регулятивних функцій

Наглядові та регулятивні функції Національного банку, встановлені цим Законом, можуть здійснюватися ним безпосередньо або через створений ним орган банківського нагляду.

Національний банк здійснює свої наглядові та регулятивні функції шляхом реалізації таких повноважень:

1) здійснює всі види перевірок на місцях банків, інших фінансово-кредитних установ в Україні (крім перевірок і ревізій фінансово-господарської діяльності), а також перевірку достовірності інформації, що надається юридичними та фізичними особами при реєстрації банків, інших фінансово-кредитних установ та ліцензуванні банківських операцій;

2) може вимагати від банків та інших фінансово-кредитних установ проведення загальних зборів акціонерів (учасників) і визначає питання, за якими мають бути прийняті рішення;

3) може брати участь у роботі зборів акціонерів (учасників), засідань спостережної ради, правління і ревізійної комісії банку та іншої фінансово-кредитної установи з правом дорадчого голосу.

Національний банк пред'являє вимоги щодо здійснення обов'язкових аудиторських перевірок банків та інших фінансово-кредитних установ, отримує висновки незалежних аудиторських організацій про результати діяльності банків та інших фінансово-кредитних установ.

Стаття 62. Заходи впливу

У разі порушення банком, іншою фінансово-кредитною установою банківського законодавства, нормативних актів Національного банку, проведення ризикових операцій, що загрожує їх платоспроможності та інтересам вкладників і кредиторів, Національний банк застосовує адекватні допущеному порушенню заходи впливу відповідно до законодавства з метою захисту кредиторів та вкладників.

У разі невиконання у встановлений Національним банком строк вимог щодо усунення порушень Національний банк має право застосовувати такі заходи впливу:

1) накладати штраф на керівників банків та інших фінансово-кредитних установ у розмірі до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) накладати на банки та інші фінансово-кредитні установи штрафи відповідно до положень, затверджених Правлінням Національного банку, але у розмірі не більш одного відсотка від суми зареєстрованого статутного фонду;

3) відстороняти керівництво (голову правління та головного бухгалтера) від управління банком та іншою фінансово-кредитною установою і призначати тимчасову адміністрацію;

4) зупиняти дію ліцензії на здійснення окремих банківських операцій на строк до одного року.

У разі порушення законів чи інших нормативних актів, що спричинило значну втрату активів або доходів і настання

несплатоспроможності банку чи іншої фінансово-кредитної установи, або заподіяло істотну шкоду інтересам їх клієнтів, приховування будь-яких рахунків, інших документів чи активів, Національний банк має право відкликати ліцензію на здійснення усіх банківських операцій та прийняти рішення про реорганізацію або ліквідацію банку, призначити ліквідатора.

Стаття 63. Обмеження вимог Національного банку

Національний банк не має права вимагати від банків та інших фінансово-кредитних установ виконання операцій та інших дій, не передбачених законами України та нормативними актами Національного банку.

Розділ XI. СЛУЖБОВЦІ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Стаття 64. Статус працівників Національного банку

Умови найму, звільнення, оплати праці, надання відпусток, службові обов'язки та права, система дисциплінарних стягнень, питання соціального захисту службовців Національного банку визначаються Законом України «Про державну службу».

Працівниками Національного банку є службовці та обслуговуючий персонал Національного банку. Службовцями вважаються особи, які безпосередньо беруть участь у виконанні функцій Національного банку та займають посади, передбачені штатним розписом.

Службовці Національного банку є державними службовцями, і до них застосовуються норми Закону України «Про державну службу», якщо цей Закон не встановлює іншого.

Питання функціонування державної служби у Національному банку та класифікації посад вирішує Правління Національного банку відповідно до законодавства України.

Ранги державних службовців Національного банку, що відповідають посадам першої категорії, присвоюються Президентом України. Інші ранги присвоюються Головою Національного банку.

До складу обслуговуючого персоналу Національного банку входять працівники, обов'язки яких безпосередньо не пов'язані із виконанням функцій Національного банку.

Розмір оплати праці службовців Національного банку встановлюється правлінням Національного банку відповідно до положень Закону України «Про державну службу».

Розмір оплати праці обслуговуючого персоналу Національного банку встановлюється Правлінням Національного банку відповідно до норм законодавства про оплату праці.

Стаття 65. Заборонена діяльність

Голова Національного банку, його заступники, члени Правління Національного банку та інші службовці Національного банку згідно із переліком посад, затвердженим Правлінням Національного банку, не можуть бути народними депутатами України, членами уряду України, займатися підприємницькою діяльністю, виконувати роботу за сумісництвом, крім викладацької, наукової та іншої творчої діяльності.

Службовцям Національного банку забороняється входити до керівних органів та бути акціонерами комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ.

Голові Національного банку, його заступникам, членам Правління Національного банку та іншим службовцям Національного банку забороняється отримувати позики від будь-яких інших кредитних установ, за винятком Національного банку.

Стаття 66. Збереження таємниці

Службовцям Національного банку забороняється розголошувати інформацію, що становить службову таємницю або має конфіденційний характер і стала відомою у зв'язку з виконанням службових обов'язків, і в разі припинення роботи в Національному банку, крім випадків, передбачених законодавством України.

Розділ XII. ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СТАТИСТИКИ ТА ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ

Стаття 67. Визначення звітності

Національний банк з метою виконання регулятивних та наглядових функцій визначає форми звітності та порядок її складання, які є обов'язковими до виконання усіма суб'єктами господарювання, в тому числі:

1) для банків та фінансово-кредитних установ, розташованих на території України (резидентів і нерезидентів), — для складання грошово-кредитної і банківської статистики;

2) усіх суб'єктів підприємницької діяльності (резидентів і нерезидентів) — для складання статистики платіжного балансу та здійснення валютного контролю.

Надана банками та іншими суб'єктами підприємницької діяльності інформація розголошенню не підлягає, крім випадків, передбачених законодавством України.

Вимоги цієї статті не стосуються зведеної статистичної інформації, яка підлягає

відкритому опублікуванню Національним банком.

Стаття 68. Публікації

З метою забезпечення гласності з питань банківської діяльності та статистики платіжного балансу Національний банк:

1) публікує в друкованих органах Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щорічний та квартальні баланси Національного банку;

2) видає щомісячний статистичний бюлетень та журнал «Вісник Національного банку України»;

3) публікує в офіційних виданнях поточну банківську інформацію, інформацію з питань грошово-кредитної та банківської статистики, яка не належить до державної та банківської таємниці;

4) надає для опублікування інформацію з питань грошово-кредитної і банківської статистики та статистики платіжного балансу відповідно до міжнародних договорів.

Склад відомостей для опублікування в засобах масової інформації визначається Державним комітетом статистики України відповідно до законодавства України.

Власником зведеної інформації з питань грошово-кредитної та банківської діяльності є Національний банк, який встановлює режим доступу до неї відповідно до законодавства України. Використання офіційної банківської інформації іншими органами для широкого публікування можливе лише з дозволу Національного банку або з посиланням на джерело її офіційного опублікування.

Розділ XIII. АУДИТ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ

Стаття 69. Внутрішній аудит

Національний банк контролює діяльність своїх структурних підрозділів шляхом проведення внутрішнього аудиту, який здійснюється ревізійним управлінням Національного банку, безпосередньо підпорядкованим Голові Національного банку.

Комплексні перевірки господарсько-фінансової діяльності структурних підрозділів Національного банку проводяться не рідше одного разу на рік.

Стаття 70. Зовнішній аудит

Рада Національного банку не пізніше 1 листопада звітного року приймає рішення про аудит Національного банку і визначає аудиторську фірму, яка має відповідний досвід роботи, для перевірки річного звіту і подання аудиторського висновку. Національний банк зобов'язаний відповідно до укладеного з аудиторською фірмою договору надавати звітність та інформацію, необхідну для проведення аудиторської перевірки.

В частині руху коштів Державного бюджету України, аналізу виконання кошторису фінансову перевірку Національного банку здійснює Рахункова палата.

Розділ XIV. ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 71. Обмеження діяльності

Національному банку забороняється:

1) бути акціонером або учасником банків та інших підприємств, установ;

2) здійснювати операції з нерухомістю, крім тих, що пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку та його установ;

3) здійснювати торговельну, виробничу, страхову та іншу діяльність, яка не відповідає функціям Національного банку.

Обмеження, встановлені частиною

першою цієї статті, не стосуються:

1) набуття з метою покриття заборгованості Національного банку будь-яких прав та активів за умови їх відчуження в найкоротший строк;

2) випадків, передбачених статтею 42 цього Закону;

3) участі у капіталах інших підприємств, установ, що забезпечують діяльність Національного банку.

Стаття 72. Податковий режим

Національний банк сплачує податки відповідно до законів України з питань оподаткування.

Розділ XV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Рада Національного банку має бути сформована протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом. На період формування Ради Національного банку її функції щодо грошово-кредитної політики виконує Правління Національного банку.

3. Вважати такими, що втратили чинність:

розділи II та V Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 25, ст.281);

Постанову Президії Верховної Ради України «Про Статут Національного банку України» від 7 жовтня 1991 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 травня 1999 року.
№ 679-XIV.



Офіційно

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про врегулювання правового режиму житла, що надається народним депутатам України

Керуючись абзацом шостим частини першої статті 46, статтями 118 та 125 Житлового кодексу Української РСР, Верховна Рада України постановляє:

1. Пункт 3, абзаци другий і третій пункту 28 та пункт 29 Положення про порядок надання народним депутатам України службових жител приміщень і користування ними, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 11 липня 1995 року № 286, виключити.
2. Вважати нечинними розпорядження Голови Верховної Ради України від 13 липня 1995 року № 68, від 24 липня 1996 року № 106, від 20 вересня 1996 року № 137, від 18 листопада 1996 року № 209, від 11 грудня 1996 року № 235 та пункт 1 розпорядження від 13 лютого 1997 року № 44 з моменту їх видавання.

3. Жилі приміщення, зазначені в додатку до цієї Постанови, передати у постійне користування народним депутатам України дванадцятого, тринадцятого, чотирнадцятого скликань за умови передачі державного або комунального житла, одержаного за місцем попереднього проживання, у розпорядження відповідних органів.

Управлінню справами Верховної Ради України протягом 45 календарних днів вирішити питання про видачу ордерів та укладення з народними депутатами України дванадцятого, тринадцятого, чотирнадцятого скликань договорів пайму жител приміщень, зазначених в абзаці першому цього пункту.

4. Управлінню справами Верховної Ради України окремо по кожній переданій квартирі визначити балансову вартість майна, що знаходиться в жител приміщеннях, зазначених у додатку, і протягом 45 календарних днів укласти з наймачем договір про відшкодування його вартості. Забезпечити використання майна, яке не буде включене у договір, за призначенням.

5. Народним депутатам України чотирнадцятого скликання житло у місті Києві надається відповідно до абзацу шостого частини першої статті 46 Житлового кодексу Української РСР.

6. Народні депутати України мають право одержати службове житло у місті Києві відповідно до частини другої статті 118 та статті 126 Житлового кодексу Української РСР.

7. Пропозиції щодо надання народним депутатам України жител приміщень у будинках, підвідомчих Управлінню справами Верховної Ради України, погоджуються з Комітетом Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України.

8. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.
м. Київ,
4 червня 1999 року.
№ 729-XIV.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

«Про День студента»

На підтримку ініціативи студентської молоді України постановляю:
Установити в Україні День студента, який відзначати щорічно 17 листопада.

Президент України
Л. КУЧМА.
м. Київ,
16 червня 1999 року.
№ 659/99

Сім років бюрократичного аду

Федір Камінський прийшов до редакції з черватою текою, сказав:

— У мене, фермера, місцева влада забрала землю. За кілька років я довів, що вона діяла протизаконно. Суд став на мій бік. Проте землю мені так і не повернули, збитків не відшкодували.

Вчитуюсь у рішення рад та судів, у додатки, акти, витяги, листування, бачу, як лукаві районні чиновники, прикриваючись зле витлумаченими законами, знущаються з трудівника, а посадові особи, що сидять вище, їм у цьому допомагають або принаймні байдуже споглядають протиправну екзекуцію.

1992 рік починався для Камінського з великої надії. Тоді саме вийшов Земельний кодекс, і механізатор, маючи дорослих синів, подумав: а чому б не стати фермером? Тож написав до Горенської сільради заяву. Та поклопоталася перед Кисво-Святошинською райрадою, і в жовтні вийшла ухвала: наділити землею для ведення селянського (фермерського) господарства. У грудні Камінський одержав державний акт. «Закріплюються в безстрокове й безплатне користування 31,9 га землі в межах згідно з планом землекористування», — так записано в документі.

Земля в одному наділі, але різна: 20,8 га торфовищ і 11,1 — супісків. Федір Едуардович вирішив займатися свинарством. На супісках зведе господарські будівлі, закладе сад, сіятиме зернові. А на торфовищах організує кормовиробництво. Зимув провів у клопотках: добував позички, купував трактори й плуги, сівалки й цеглу для свинарника. Наперед знаючи, що це вже його земля, встиг восени посіяти на торфовищі чотири гектари трави, а як тільки завесніло — ще й ячмінь, заходився будувати сторожку.

Але Камінський надто буквально зрозумів слова в державному акті щодо безоплатності користування землею. Сільській владі це не сподобалося. 12 березня 1993 року, тобто через неповні три місяці після вручення фермерові державного акта, сільрада ухвалила: власне попереднє рішення скасувати, закріпивши за Камінським ділянку в 10 гектарів. Тобто саме отой пісочок.

Це рішення явно нелогічне. Сільрада не надавала землі фермерові, тому могла скасувати хіба що власне клопотання перед райрадою про надання землі. А вона забрала надану радою вищого рівня землю, тож своїм рішенням скасувала рішення ради вищого рівня! Тобто породила абракадабру, нісенітницю. І головне, що обидві ради з цим погодилися.

Посіви Камінського переорали, сторожку розкидали — незаконне рішення виконали без зволікань. Щоб фермер боявся й голову відвести.

У ті роки кожному із селян хотілось одержати побільше землі — такий був азійотаж. Тому мешканці Горенки схвально зустріли рішення сільради про вилучення в Камінського двадцяти гектарів і поділ їх на безліч ділянок по три-п'ять соток.

То спробуй тепер, фермере, поперти проти людей!

Камінський надіслав до райдержадміністрації листа про свою велику кривду, а незабаром читав відповідь заступника голови Б. Зайчука: «Сільрада не скасовувала рішення районної ради, а тільки свої рішення. Порушене земельного законодавства не встановлено».

Це була неправда. Тож 31 березня 1993 року фермер подав у районний суд позов до сільради. Сподівався ще до тепла повернути назад землю, адже справа очевидна. Але суд зволікав з рішенням.

У серпні Камінський зареєстрував юридичну особу — фермерське господарство, обзавівся рахунком у банку та печаткою, і суддя позбувся настирливого позивача, ухваливши рішення: конфлікти між юридичними особами розглядають арбітражні суди.

А фермерові яка різниця? Йому аби швидше вирішилося питання! Звернувся до арбітражного суду Київської області. Там йому розтлумачили: вам землю давали і у вас її забирали як у фізичної особи, тож справу має розглядати районний суд.

Одне слово, глухий кут. Довелось звернутися до Верховної Ради. Та переслала скаргу до прокуратури області. Минуло більш як рік, поки прокуратура району нарешті внесла по-

дання в Горенську сільраду про усунення порушень земельного законодавства.

Це був перший натяк на те, що є в Україні люди, здатні послужити законові.

«А що стосується спору про повернення земельної ділянки та відшкодування матеріальних збитків, то він вирішується в судовому порядку», — повідомлялося в листі.

Шкода тільки, що невідомо, який саме суд має розглянути позов фермера.

1 червня 1995 року заступник прокурора області А. Негода повідомив, що відповідь надішлуть після додаткової перевірки. Це означає, що півтора року для з'ясування суті обласній та районній прокуратурам виявилось замало.

І от відповідь від 5 липня, підписана прокурором області В. Калюжним: прокуратура не знаходить підстав для втручання.

Але, мабуть, і в обласній прокуратурі почалися благодієнні для України процеси, бо старший радник юстиції В. Григоренко повідомив, що сільрада, вилучивши у фермера землю, вийшла за межі своєї компетенції. Прокурор району вніс до сільради подання з вимогою усунути виявлені в ході перевірки порушення. Розпорядження голови скасовано. Питання про скасування рішення сесії від 31.03.92 року буде вирішуватися на наступній сесії сільради.

І справді, сесія 19 жовтня скасувала власне протиправне рішення. Два з половиною роки паперової війни завершилися!

Проте, шановний читачу, не поспішайте радіти за фермера. Бо паперова війна ще в розпалі. Адже нові відповіді з різних рівнів прокуратур все ще завершуються надокучливим рефреном: «Підстав для прокурорського реагування не вбачається». Це означає, що прокуратури, і серед них Генеральна (відповідь В. Багінського від 10 листопада 1995 року) і далі не хочуть помічати незаконності рішень органів влади щодо трудівника.

Нарешті, 12 лютого 1996 року вже відомий читачеві В. Григоренко повідомив: землевпорядникові сільради М. Усенку прокуратурою області внесено припис, яким зобов'язано повідомити всіх мешканців села про те, що вони самовільно користуються земельною ділянкою, яка належить Камінському, і в подальшому можуть бути притягнуті до адміністративної та кримінальної відповідальності.

Подібних листів теж було кілька. Районному керівництву дуже надокучила веремія навколо землі Камінського. Голова райдержадміністрації В. Кравчук видає розпорядження від 12 травня «Про припинення права користування земельним наділом Камінським Ф. Е.» у зв'язку з нераціональним використанням земельної ділянки, використанням її в спосіб, що призводить до зниження родючості ґрунтів та укладанням угод оренди земельної ділянки з порушенням усталеного порядку.

Камінський звернувся до арбітражного суду Кисва з позовом про визнання недійсним розпорядження В. Кравчука. Суддя В. Макаренко в судовому засіданні 7 травня 1997 року довела, що мотиви, викладені в розпорядженні, не підтверджуються матеріалами справи, і визнала розпорядження недійсним. Аж через сім місяців заступник голови райдержадміністрації Г. Косенко розпорядився доручити Горенській сільраді виконати рішення суду по поверненню земельної ділянки.

Проте кидати в повітря чепчики й кричати «ура!» зарано. Річ у тім, що сільрада неохоче погоджується з висновками прокуратури та рішенням суду, тож і не поспішає щось робити для реального повернення фермерові його наділу.

Розповідас Камінський:

— Кажу голові сільради Мазниченку: напиши об'яву, нехай люди не займають моєї землі. А він не хоче. Я до прокуратури. Вона сама написала і вивісила. Тоді голова мені каже: приходи у неділю на сходку села, побалакаємо... І от сходка. Землемір Усенко роз'яснює населенню: «Ми щас йому — це він про мене — оддамо, а через шість років він приватизує землю, стане поміщиком, а ви будете холку на нього гнати? Ні, не дамо йому землі!». І голова сказав: не дамо! І люди погодилися...

— Уже після всіх рішень, за якими земля знову стала моєю, а голова сіль-

Фермерові від держави
потрібна дрібниця:
можливість працювати

ради з цим не погодився, поїхав я на нещасливу ділянку, а там жіночка гній розкидає. Привітався та так лагідно їй кажу: «Що ж це ви, голубко, робите? Хіба об'яву не читали? Адже там пишеться, щоб не займали цю землю»... А вона у відповідь: а сільрада що вирішила? Тож іди звідси, не тривож мене, бо я з вилами!...

Не робили б сільська та районна влади беззаконня, Камінський вирощував би дешеву свинину й радів, що корисний людям та Україні. А так що вийшло? Держава дала людині кредити, він закупив машини та матеріали. Машини стоять і старіють, матеріали пропадають, вилучена земля заростає бур'янами, віддача від залишків господарства мінімальна... Кому такий стан речей потрібен? Державі — ні, фермерові — ні. А владі — для чого їй цей розор?

Камінський продовжує розповідь:

— Вирішив я подати по арбітражного суду позов на райдержадміністрацію, райраду і сільраду про стягнення з них відшкодування за завдані мені протягом років матеріальні та моральні збитки...

19 жовтня 1998 року суддя Л. Ропій ухвалила: стягнути з розрахункового рахунку райдержадміністрації на користь фермерського господарства 67008 гривень збитків, а з рахунку сільради — 139577 гривень збитків...

Зрозуміло, що рішення арбітражного суду стало декому колоти очі. Заступник Генеральної прокуратури Д. Ветоха 9 лютого ц. р., посилавшись на Цивільний кодекс, який не вирішує земельних спорів, а не на Земельний кодекс, який ці спори розглядає, і цим затумуючи справу, вніс протест на рішення арбітражного суду Кисва від 19 жовтня.

З протесту Генеральної прокуратури випливає, що за зло, вчинене посадовими особами проти фермера та держави, відповідати нема кому. Тим часом зло загніздилося саме в неналежному виконанні посадовими особами законів, а прокуратури різних рівнів не поспішили вчасно виправити становище. Тому було б справедливо, якби поряд з відповідними працівниками райдержадміністрації та сільради відшкодування фермерові сплачували також і працівники всіх рівнів прокуратури, які протягом довгих років замість вживання заходів повторювали: «Підстав для прокурорського реагування не вбачається».

Минає час. Уже змінився голова райдержадміністрації, перебрали голову сільради, помер (земля йому пухом!) землевпорядник... Але увійти в користування наділом, який належить фермерові, він не може. І без конкретного сприяння влади, мабуть, не зможе. Адже бікфордів шнур протистояння тліє й далі. І, можливо, вже недалеко до біди. Бо новий голова райдержадміністрації В. Влахов теж штовхав фермера до прірви своїм листом: «Райдержадміністрація не вилучала (!) фактично вашу земельну ділянку... Райдержадміністрація припинила фактично ваше формальне землекористування, формальне тому, що ви як законний землекористувач не користувалися земельною ділянкою... з 1993 року. Про це свідчать акти перевірки комісії райдержадміністрації, а також численні городи, які з'явилися на вашій землі (ось так перекладають провину з хворої голови на здорову! — Б. С.). Райдержадміністрація не чинила й не чинить вам перешкод у вашому землекористуванні, питання повернення землі не входить у нашу компетенцію (вилучати — так компетенції вистачає, а повертати — пропала компетенція! — Б. С.). Що стосується відшкодування вам збитків згідно з останнім рішенням суду, то дана справа перебуває в Генеральній прокуратурі...»

Ходимо з Камінським його згорьованою землею. Більшість селян з неї вже пішла — про це нагадують торішні й позаторішні бур'яни.

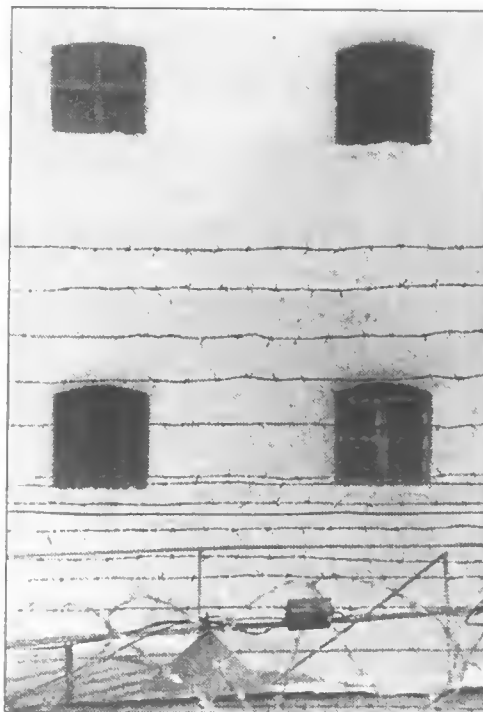
— Я сподівався за два роки побудуватися, завести свиней, стати корисним для сім'ї й України. А мене змусили стати писарчуком, вгрузити в параграфи й пункти... Я завжди дивуюся, що колгоспи роками просять у держави: дай, дай, дай! А мені нічого ні від кого не треба. Я сам дам собі раду, сам надбаю для себе й для інших. Мені потрібна від держави дрібниця: дайте можливість працювати!

Борис СИДОРЕНКО.

Кисво-Святошинський район
Київської області.



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



Колючі обійми острогу

Світ за ґратами — жорстокий, зі своїми правилами, звичаями, привілеями. Й тих, хто потрапляє туди й вчасно не приймає правил гри — він розчавлює.

Кажуть, що старий, досвідчений «зек», зустрічаючи на брамі новеньких, може безпомилково визначити: хто є хто, кому яка роль буде відведена на зоні.

Що чекає на арештантів, за якими гримнули засуви брами Лук'янівського СІЗО — невідомо. Одних, можливо, за рішенням суду випустять. Хтось, після довгого очікування вироку, попаде під амністію. Дехто буде їсти баланду в інших острогах. Кому пофортунить,

залишиться «мотати» строк у «діда Лук'яна». Принаймні, як вважають самі засуджені, хоч і тіснувато нині в ізоляторі — людей, мов оселелців у діжці — але режим набагато кращий, ніж на периферії. Час від часу, дивись, посадять якого відомого «туза» — і перевірка наїде. — Столиця!

Від тюрми й суми — не зарікайся, — твердить мудре прислів'я. Й хоча людина звикає до всього, проте, не дай, Господи, потрапити за ґрати.

Віталій САДКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



У номер

✓ Дніпропетровськ

**Один — пишемо,
один — на думці**

Мільярд тонн залізної руди видобуто на руднику Інгулецького гірничо-збагачувального комбінату за час його експлуатації. Раніше ця подія вважалася б майже епохальною, і не лише в масштабах Криворізького басейну. Нині вона так само однозначно свідчить про новаторство та трудовий ентузіазм кількох поколінь тих, хто тут працював і працює. А головне — розвідані запаси руди для цього рудника становлять ще один мільярд тонн. Відтак підприємство сподівається й розраховує на неабиякі перспективи.

✓ Полтава

**Премію
імені Мирного — Мирному**

Премія імені Панаса Мирного, заснована Полтавською обласною до 150-літнього ювілею великого письменника, знайшла перших лауреатів. Ними стали колектив наукових працівників музею Панаса Мирного, а також письменник, голова обласної організації Національної спілки письменників України Володимир Мирний. Його остання книга «Теплий дощ у неділю», збірка прози і поезії, — помітна подія в творчому житті регіону.

✓ Донецьк

**Ловись, рибко, доки
зарплата «припливе»**

Гірники шахти «Талівська» державної холдингової компанії «Краснодонвугілля», які здійснюють піший перехід до Києва, розбили табір в околицях Вуглегірська Донецької області і вирішили зачекати результатів переговорів з представниками Мінвуглепрому. Керівництво галузі терміново шукає можливість оснащення на шахті нової лави, адже трудовий колектив фактично залишився без фронту робіт.

Розглядаються й варіанти погашення багатомісячної заборгованості у заробітній платі. І поки тривають переговори, гірники ловлять у місцевих водоймах рибу і варять з неї юшку.

✓ Луганськ

**Більше уваги
національним меншинам**

Голова Луганської обласної держадміністрації підписав розпорядження «Про затвердження заходів для розвитку культур національних меншин на період до 2001 року». Цей крок передбачає насамперед конкретні заходи щодо організації науково-дослідних експедицій для збирання фольклору національних меншин області у місцях їх компактного проживання. Буде продовжено роботу щодо розширення мережі навчальних закладів, де викладатимуть мовою національних меншин.

✓ Київ

**«Що ви загубили
в чужих снах?»**

Так називається вистава за п'єсою М. Фріша, що з'явилася на малій сцені Лівобережного театру. Це режисерський дебют на столичній сцені Ганни Липківської — відомого мистецтвознавця. Отож запитання про сні можна було б адресувати й режисерів, адже їм і критикам сні сняться дуже різні! Але пані Липківська знайшла, здається, достойну відповідь. До того ж, тут працює ціле сузір'я чудових акторів: Дарина Лобода, Дмитро Лук'янов, Анатолій Яценко та інші. А виставу (востаннє в цьому сезоні) можна буде побачити завтра ввечері. На знімку: в ролі Ельвіри — Оксана Архангельська.



Фото Ірини Сомової.

Можете копати, можете не копати, а податок — платіть

За наявною мінерально-сировинною базою Україна займає одне з чільних місць у світі. В її надрах виявлено понад 200 видів корисних копалин, майже 20 тисяч родовищ і проявів. Розвідано і підготовлено до експлуатації запаси близько 8000 родовищ, які, за оцінкою західних експертів, коштують понад 11 трлн. доларів США. Тобто, майже по 220 тисяч на кожного громадянина України.



Що зовсім недавно мінерально-сировинний комплекс України забезпечував 25 відсотків валового національного продукту. З видобутком та використанням корисних копалин було пов'язано 48 відсотків промислового потенціалу.

Але для нормальної роботи промислової сфери весь час необхідний новий приріст запасів корисних копалин. І от ця головна вимога в останні п'ять-сім років в нас не виконується зовсім. Чому?

Не найкращі часи переживає нині геологічна галузь. Як ніколи важкою і складною є фінансова ситуація. В 1998 році галузь була профінансована лише на 43,7 відсотка від запланованого і майже на 41 млн. грн. менше, ніж за 1997 рік. При виконанні держзамовлення з приросту запасів корисних копалин Держкомгеологією майже на 110 відсотків недофінансування державного замовлення за 1998 рік становило близько 14 млн. гривень.

Відсутність належного фінансування спричиняє вимушені коригування державного замовлення з приросту запасів з тенденцією до його зменшення. До чого це призведе у найближчому майбутньому, передбачити неважко.

За діючим законодавством фінансування геологорозвідувальних робіт передбачено в бюджеті за рахунок відшкодувань видобувними підприємствами, які сплачують їх залежно від обсягу видобутої мінеральної сировини. Щороку держбюджетом України передбачається надходження певних коштів (зокрема, у 1999 році вони повинні скласти 381,885 млн. грн.) і використання їх для забезпечення і розширення мінерально-сировинної бази. Але, за поганою традицією, уряд порушує закон про держбюджет України: левову частку відрахувань на геологорозвідувальні роботи спрямовує на інші цілі.

На жаль, державною податковою адміністрацією не забезпечується збирання цих коштів. У 1998 році зібрано лише трохи більше 66 млн. гривень.

Крім того, необхідно відмітити парадоксальність ситуації: коштів за фактично виконані роботи геологи не отримують, проте податок на додану вартість нараховується на обсяг фактично виконаних робіт. А за його не своєчасну сплату штрафують. Зокрема, ДГП «Західукргеологія» винне понад 800 тис. грн. штрафу. Чи не абсурд?

За станом на перший квартал нинішнього року від видобувних підприємств надійшло 17,4 млн. грн., що становить 4,56 відсотка річного обсягу. Недоїмка у сплаті цих відрахувань на початок березня становила 425 млн. грн. Внаслідок такого стану справ геологічна галузь у минулому році була профінансована трохи більше як на 40 відсотків, за перший квартал цього року — на 17,2 відсотка. Таке катастрофічне недофінансування особливо характерне в останні п'ять років, що спричинилося до різкого скорочення обсягів геологорозвідувальних робіт, буріння на нафту і газ.

Наприклад, трохи більше де-

сятка років тому «Західукргеологія» пробурувала щороку понад 70 тисяч метрів свердловин лише на нафту і газ. А за минулий рік — ледь 4300 метрів. То про який же приріст цих надзвичайно важливих для економіки копалин, про яке відкриття родовищ можна говорити? Низку свердловин на перспективних площах законсервовано, майже повністю завалена, не реалізується державна програма «Нафта і газ», якою передбачено збільшити видобуток нафти, газу, в т. ч. у Західній Україні, у 1,5—2 рази. Темпи розвідування та випробування раніше відкритих родовищ різко знизилися. У країні за останні роки видобуток нафти, газу і конденсату більший за приріст їх запасів. Тим часом практика видобутку корисних копалин, що формувалася у світі впродовж десятиліть, застерігає: приріст запасів корисних копалин повинен перевищувати видобуток у 2,5 рази. В Україні ж, починаючи з 1994 року, видобувається більше, ніж наращується. А це призведе до того, що рано чи пізно родовища вичерпаються, а нових підготовлено не буде. Крім того, жорсткий податковий тягар практично руйнує ресурсну і виробничу базу нафтогазового комплексу і геології.

Геологи занепокоєні різким скороченням геологорозвідувальних і бурових робіт, а це міна сповільненої дії під завтрашнім днем паливно-енергетичного комплексу, усією економічною незалежністю держави. Замість забезпечення росту видобутку власних копалин витрачають кошти на закупівлю енергоносіїв за кордоном, хоча собівартість власного видобутку нафти у два рази, газу — у 2,5 рази нижча. Собівартість однієї тисячі кубічних метрів українського газу — 15—18 доларів, однієї тонни нафти — приблизно 20 доларів. В той же час Україна безальтернативно купує у Росії газ по 80 дол. за тисячу кубометрів, а нафту в середньому по 80 дол. за тону (ціна коливається в межах від 66 до 102 дол. за тону).

Не менш болючі питання та проблеми соціального характеру, в першу чергу — хронічна заборгованість з виплати заробітної плати, яка на перше січня 1999 року по Комітету з питань геології і використання надр сягнула майже 30 млн. грн., що на 18,2 мільйона більше, ніж на кінець 1997 року. Загальна сума заборгованості становить 7,4 місячних фондів оплати. Період невиклати зарплати на деяких підприємствах сягає 14—16 місяців, а подекуди навіть і більше; до того ж, у розрахунок на одного працюючого зарплата менша за пенсію і становить у середньому близько 50 гривень...

Недостатнє і нестабільне фінансування, заборгованість стримують майже на всіх підприємствах галузі виконання робіт на значній кількості об'єктів, важливих для народного господарства країни. Через відсутність коштів недостатньо вводяться у пошукове буріння перспективні площі з малими гли-

Без геологів
країна звикла
обходитись.
А чи виживе
без їхньої праці?

бинами залягання горизонтів нафти і газу, які не вимагають значних капіталовкладень.

Соціальні негаразди спричинили в галузі величезний відплив спеціалістів — як виробничників, так і науковців. Наприклад, із майже восьми тисяч осіб, що в 1990 р. працювали в «Західукргеології», на сьогодні залишилося 2400, та й з тих 700 — у відпустках без збереження зарплати. А такого потужного науково-виробничого геологічного потенціалу не має жодна країна світу. З влучністю згадують про сумлінну, високопрофесійну працю українських геологів у більш як 40 країнах світу.

На Львівщині діє потужний науковий і виробничий геологічний потенціал: два провідних в Україні інститути — Інститут геології і геохімії горючих корисних копалин та Український державний геологорозвідувальний, геологічний факультет Львівського держуніверситету ім. Івана Франка, сім геологорозвідувальних експедицій різного профілю державного геологічного підприємства «Західукргеологія» і об'єднання «Укргеофізика». Такого потенціалу немає в жодному іншому регіоні України.

Нині галузь, як, зрештою, вся економіка, переживає складні перебудовчі процеси, реструктуризацію, від яких залежить доля тисяч геологорозвідників. Для багатьох з них ці процеси будуть визначальними, бо ж середній вік зайнятого у галузі працівника сягає піввікового рубежу. Постає ціла низка питань і проблем щодо подальшого функціонування галузі й існування її взагалі. Нещодавній указ Президента України про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України, згідно з яким Держкомгеології перетворено на Комітет з питань геології та використання надр, що не матиме вже прямого, безпосереднього контакту з Кабінетом Міністрів, серед геологічної громадськості вніс ще більше сум'яття і поставив додатково низку питань. Але найбільше хвилює людей забезпечення роботою, погашення заборгованості з зарплати.

Крім того, на невирішене фінансування накладаються моменти, які спричиняють цілковиту зупинку виробництва. Мається на увазі, що всі підрозділи ДГП «Західукргеологія» відключені від джерел електроенергії.

Хоча колишнім Держкомгеології України проведені взаєморозрахунки за спожиту електроенергію на суму 216 тис. грн. через Головне держказначейство (№ 04-04/558 від 23.02.99), а Міністерство енергетики України надіслало повідомлення обласним енергосистемам у березні. Але ВАТ «Львівобленерго» і «Прикарпатобленерго» відмовляються від проведення взаєморозрахунків, мотивуючи це зміною їх статусу (переведення в акціонерні товариства). Відключення підприємств від електроенергії тривають. Все це стало можливим через відсутність контролю та керованості у державі на всіх рівнях.

Сьогодні геологи не в змозі самі розв'язати весь комплекс проблем, які перед ними поставили. Це завдання уряду, тому що державне замовлення повинне бути забезпечене фінансуванням, адже економіка і держава не можуть функціонувати без власної мінерально-сировинної бази.

Ігор ОСТАШ,
народний депутат України.

Якщо завтра війна...

Так ми співали вчора. Точніше, в минулому — більш як півстоліття тому. Аж до 22 червня 1941 року, тієї клятої неділі, коли вона почалася.

Минають роки, змінюються покоління народу, а в долях мільйонів людей вона й сьогодні відбивається скорботною пам'яттю, незагойними ранами, пекучим болем.

Особливо жорстоким початковий період війни був в Україні. Вже у перший її день фашисти бомбардували Київ та інші наші міста. Гинули не тільки воїни, які захищали рідну землю, а й багато мирних мешканців. І все ж такого всенародного опору, як на Україні, фашисти не чекали. Вони завоювали Польщу всього за 35 днів, Францію — за 44 дні. А кровопролитні бої за Київ тривали 71 день, за Одесу — 73 дні, за Севастополь — 250 днів. Дійшло до того, що командуванню гітлерівського вермахту довелося знімати частину своїх військ з московського

напрямку і перекидати їх на південь, щоб оволодіти столицею України.

Відомий письменник-публіцист Ілля Еренбург писав: «Настане день, і ми дізнаємося про гідну подиву епопею захисників Києва. Кожен камінь буде пам'ятником героям. Ополченці воювали поряд з червоноармійцями і до останньої хвилини летіли у німецькі танки гранати, пляшки із запалювальною сумішшю... Настане день, і ми дізнаємося, як багато зробили для захисту Батьківщини захисники Києва. Ми скажемо тоді: вони програли битву, але вони допомогли народові виграти війну».

Війна — не гра. Безприкладний подвиг нашого народу в боротьбі з фашизмом, мільйони жертв, мільйони життів, відданих в ім'я Перемоги, — це наша святиня, що її передаватимуть із покоління в покоління.

Володимир ЧЕРКАС.



Олександр ДОВБУШ

ФРОНТОВИКАМ

Ви не себе тоді оберігали
В коловороті вибухів
і куль,
Не за зірки героїв
воювали,
Не за ідею — грішну
чи святу —
Життя ви на планеті
боронили,
Маленькій і у Всесвіті
одній.
Ви Смерть страшну
всі разом зупинили,
І не дали розвою волі злій.
Та час летить...
Його — не зупинити...

І знову дні у власну
чергу йдуть.
Зросли онуки.
Встали їхні діти.
А кулі ті по вас
і нині б'ють...
Проте не зможе
Пам'ять загубити
Те, що майбутність
вирвало з п'ятми.
Вам, ветерани,
всім довічно жити
У вдячності й пошані
між людьми.

Чернівці.

Героїня неба

Чим більше минає часу від світлого Дня Перемоги 1945 року, тим менше залишається учасників тієї кровопролитної війни. У грудні 1998 року пішла з життя миловидна жінка, славна льотчиця, Герой Радянського Союзу Антоніна Федорівна Худякова...

Ніжна, тендітна дівчина одержала путівку в небо ще до війни в аероклубі, коли після закінчення машинобудівного технікуму працювала на вагонобудівному заводі в Дніпродзержинську. Бажання стати льотчиком було в Антоніні таке велике, що вона вступила до Херсонської авіаційної школи і в 1940 році успішно її закінчила. Стала не тільки льотчиком, а й інструктором аероклубу, сорок її вихованців захищали небо Батьківщини під час Великої Вітчизняної.

Після закінчення курсів вдосконалення командного складу Антоніну Худякову у травні 1942 року було направлено в жіночий полк, де весь вільний від бойових завдань час вона віддавала вихованню молоді, допомагала дівчатам опанувати льотну справу, охоче передавала підлеглим свою майстерність. А в бою Антоніна Худякова — несперевершена: хоробра, кмітлива, сильна духом, вона була взірцем для інших. Грунтовні знання тактики і штурманської справи допомагали їй перекрити ворога в повітрі.

Як свідчить нагородний лист Антоніні Федорівні, вона «особисто зробила на бомбометання 926 літаковильотів. Має загальний наліт 3139 годин. Скинула на знищення мотомехчастин і живої сили фашистів 130 тонн бомбового вантажу. В результаті точних бомбових ударів у лівій противника було викликано 186 великих пожеж, знищено 3 склади з паливом і боєприпасами, 4 прожектори, 12 машин з паливом, 2 переїзди противника, 1 залізничний ешelon. Придушено вогонь 4 артбатареї». І це далеко не все, адже це завжди була можливість обліку.



Герой Радянського Союзу
Антоніна Федорівна
ХУДЯКОВА

За роки війни льотчиця брала участь у боях за визволення України, на Таманському півострові і в Криму, на західному кордоні і в Польщі. Під час 926-го бойового вильоту її було контужено і довгождану Перемогу зустрічала в госпіталі в Німеччині у званні старшого лейтенанта, заступника командира ескадрильї 46-го гвардійського Червонопрапорного Таманського ордена Суворова 3-го ступеня жіночого авіаполку нічних бомбардувальників. Про цей полк свого часу було знято художній фільм «В небі нічні відьми», документальний фільм «Тисяча сто ночей» та інші. 15 травня 1946 року мужній льотчиці було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Після війни Антоніна Федорівна активно займалася громадською роботою, патріотичним вихованням молоді, воїнів-авіаторів в Олександрії Кіровоградської області. В останні роки життя була одним із засновників і керівників краєзнавчого музею у рідному місті.

Лариса ЯНЬКО.

Ми повернемося!

З фронтового блокнота

Неподалік від Аккермана (тепер Білгород-Дністровський) було село Мансбург. До 1940 року в цьому жили німці-колоністи, які після повернення Бессарабії Радянському Союзу покинули його, переїхавши до Німеччини. Деякий час Мансбург стояв порожній. А тим часом нашим військам, що ввійшли в Бессарабію, ніде було розміститись. Заново обживати село випало 522-му гаубичному артилерійському полку.

... Було напрочуд тепло й сонячно. Після сніданку колоною по чотири, з пісню «Если завтра война...», нас повели до клубу. Заступник політрука Лопата став читати лекцію про те, чи є життя на інших планетах. Але раптом — що могло трапитись? — швидко ввійшов чимось дуже схвильований військовий комісар Василь Гіацинтов. Хтось подав команду «Ветати!» для його зустрічі, та він, відмахнувшись, попрямував на сцену.

— Війна! — вирвалося з його грудей. — Фашистська Німеччина віроломно напала на нашу країну!...
Те, що ми почули, признатись, не одразу дійшло до свідомості. І не вірилось, і не уявлялось, що за цими словами. У всякому разі, кинувшись слідом за комісаром приводити себе в бойову готовність, ми ще перебували під враженням шойно проспіваної пісні.

— Ось тут ми себе покажемо!... Під час всері не забарилася непрохані гості: на брижочому польоті на нас налетіла дев'ятка якихось літаків.

Побачивши хрести на них, хтось сприйняв їх за своїх:
— Не бійтеся, хлопці, це наша санітарна авіація...

Та через якусь мить уже ні в кого не було сумніву: фашисти! Вони вдарили по нас із гармат і кулеметів, кинули бомби. Необізнані з обстановкою, захоплені знезачка, ми спочатку застигли нерухо, що де був, з острахом епостерігаючи за зухвалими діями хрестатих страхіть. Потім збагнули: ворог не жартує, шалено обстрілює і бомбить такі нас! І одним заходом справа не закінчується. Літаки роблять другий, третій захід... Командири згадали, нарешті, про свої обов'язки: «Ану в сховища!» А де вони? Куди бігти? Що робити?

На якийсь час стерв'ятники відчепились від нас. Полетіли бомбардувати залізничну станцію Кантемир. Та недовзі знову повернулися. І хоч уже зовсім стемніло, ми трохи зібратися з силами, вже були обстріляні. Командир полку Віктор Хусід та комісар Василь Гіацинтов показали приклад відваги: вогнем з кулеметів зустріли повернення фашистських літаків. І ми не стрималися — підняли стрілянину з гвинтівки.

Бойове хрещення дещо збило нас занадто оптимістичний настрій. Стало ясно: з таким ворогом доведеться нелегко. І війна, очевидно, протягнеться довше, ніж підійде час нашої демобілізації.

Вночі полк вийшов із Мансбурга у напрямку Ізмаїла для зустрічі з ворогом. Не обійшлося без казії. Сталося так, що не знали, де хто займає оборону. Розвідники одного дивізіону сирійняли за противника інший дивізіон. Почалась перестрілка. Справа доходила

до гармат, та добре, що вчасно порозумілись...

Згодом надійшов наказ: негайно вирушити на Аккерман, переправитись у Кароліно-Бугаз і вздовж лівого берега Дністра вийти в район Григоріопіль-Дубосарі.

Тут ми вже себе показали. У важких боях віч-на-віч зустрілися з фашистами. Спочатку на вірилось, що на тому боці зосереджується чужинці, але небавом засвітили кулі, прогрімали вибухи снарядів.

Перед нашим полком ставилося завдання: будь-що не пропустити ворога! На широкому фронті в десятки кілометрів (топографи нарахували шістьдесят чотири) розтавили свої 203-міліметрові гаубиці. За всіма правилами воєнної стратегії попереду нас повинна б займати оборону піхота, але її не було. Оборонялися лише артилеристи. Було важко. Гітлерівці неодноразово намагалися форсувати ріку, та в них нічого не виходило. Тільки зберуть сили, почнуть наводити переправу, а тут наші гаубиці...

Але у них авіація, яка буквально висить над нашими головами, скоює ведення вогню. Якось навіть намалювали на своїх літаках замість хрестів червоні зірки. Ми глянули — наші соколи, нарешті, прилетіли! А «соколи» як кинуться раптом на нас... Один жах!... З допомогою авіації фашисти без особливих труднощів знайшли в нашій обороні багато «вузьких місць» і однієї ночі все ж переправилися на лівий берег. А вдосвіта вже атакували наші вогні позиції.

Не припиняючи інтенсивного вогню, а, навпаки, все більше посилюючи його, просто на нас по пшеничному полю ішли фашисти. Ось вони вже зовсім близько. Виразно чуємо не лише як горланять, але, здається, і їхнє дихання. Ось ще крок, ще... Пора б відкрити вогонь, нехайно... Чого мовчимо?.. Від напруги з грудей ось-ось височить серце. Ще б пак! Адже такого близького бою ми ще не вели, і не фанерна мішень попереду, а живий ворог!

Нарешті — «Вогонь!» Дружно затріщали постріли. Десятки гітлерівців упали, щоб уже ніколи не встати, а ті, що залишилися, переступаючи через мертвих, продовжували свій зухвалий стрімкий крок...

Як їх багато!.. Не встоїмо з самими гвинтівками...

І навряд чи вистояли б, якби не підоспів

взвод зчетверених зенітних кулеметів під командуванням молодшого лейтенанта Недзельського. Гітлерівці не витримали кулеметної зливи, кинулись навтьок. На повні груди дихнули артилеристи. Цю ще не усвідомлену мить перемоги ми теж відчули вперше.

— Вперед! — піднявшись на весь зріст, закликали бійців Хусід і Гіацинтов.

Червоноармійці кинулися навздогін ворогам. Кого не дістав червоноармійський багнет, уразила куля.

Тим часом вогнівки рятували матеріальну частину. Становище було відновлено, але не надовго. Фашисти повторили атаку на іншій ділянці і більшими силами. Ми знову відбили атаку. Полк не залишив ворогові жодної гармати, жодного снаряда, продовжував вести влучний вогонь по скупченнях ворожих військ, топив баржі, що намагалися переправитись на наш берег.

Після відбиття однієї з атак у наддністрянському селі Глинне до старшого лейтенанта Чхартішвілі привели першого полоненого. Молодий лейтенант Куріс узявся вести допит, а тому це чомусь не сподобалось і він, не давши перекладачеві промовити й слова, обізвав його Іудою і з усієї сили вдарили в обличчя. Коли чужинцеві скрутили руки, він заговорив без перекладача російською мовою: «Знаю, розстріляєте. Але знайте і ви: доблесний війська фюрера через місяць будуть у Москві. Росії, усім вам буде капут». Артилеристи його не стратили, передали командуванню.

... Коли ми під натиском переслідуючих сил ворога почали відходити, місцеві мешканці зі сльозами на очах питали:

— Куди ж ви?
— Ми ще повернемося! — упевнено казали ми. Бо в перемозі ніхто не сумнівався.

Михайло СЛОБОДЯН,
ветеран війни.

Хмельницька область.

Рядки з листа

Я нікому не потрібен

До редакції «Голосу України» надіслав дрижожного листа ветеран Великої Вітчизняної війни і праці, інвалід І групи І. В. Курмаз — мешканець міста Ізюма Харківської області. Він пише:

«Свого часу я закінчив вуз, працював учителем, завучем, директором школи. Але доля переробила моє життя по-своєму. На старості осліп, оглух, упав зовсім на ноги, без мильців навіть стояти не можу. ЛТК і міськзбезд визначили мені інвалідну групу, призначили пенсію. Все, здавалося б, нормально. Проте ось уже восьмий місяць я пенсію не одержую. Чому? Не знаю. Я голонний. І немає на кого сподіватися. Що ж мені робити? Жебракувати чи накласти на себе руки? Я нікому не потрібен. Коли на нас напали фашисти, ми всі як один пішли захищати Батьківщину. І захистили! А тепер?»

Іван Васильович прохас передати зміст свого листа голові Комітету Врховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, сподіваючись на його допомогу. Редакція виконає це прохання. Але невже адміністрація Ізюма не може потурбуватися про цього знедоленого ветерана?

То був живий ворог, а не фанерні мішені...



Хроніка. Факти. Події

✓ **Ужгород**

Два дні на Закарпатті

Протягом двох днів на Закарпатті перебував Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Стивен Пайфер. Він зустрівся з головою обласної ради Іваном Іванцом, головою облдержадміністрації Віктором Балою, ужгородським міським головою Степаном Сембером, із представниками громадських організацій: асоціації міст-побратимів, товариства інвалідів «Оптиміст», молодіжної організації «Пласт», кредитної спілки «Хосей». Пана посла цікавила не лише специфіка Закарпаття як прикордонної області, що межує з чотирма державами, а й проблеми економічного розвитку, перспективи розвитку малого бізнесу та інвестиційної діяльності. Посол також поінформовав закарпатців про новий порядок отримання віз для в'їзду в Сполучені Штати. Громадяни України можуть надіслати до посольства поштою або факсом прохання про призначення співбесіди, і їм повідомлять про день і час зустрічі.

✓ **Рига**

Знайшли жінку

Уперше в історії Латвії її президентом стала жінка — Вайра Віке-Фрейберге. За неї проголосували 53 депутати сейму. Для обрання глави держави потрібен був 51 голос. Безпартійну Вайру Віке-Фрейберге, котра менш як рік тому повернулася до Латвії з Канади, де була професором психології в університеті Монреалю, запропонували три партії: Народна партія, Націонал-консервативна «Вітчизні та свободі» та соціал-демократи. Поява у списку майже невідомої у Латвії людини стала цілковитою несподіванкою. Місцеве телебачення, що вело прямі репортажі з сейму, спільно намагалася зібрати дані про претендентку. Вайру Віке-Фрейберге було представлено як науковця з світовим ім'ям, людину незалежного характеру, фахівця і популяризатора латиського фольклору. Прем'єр-міністр Віліс Криштопаїс на запитання, чи знайомий він з Віке-Фрейберге, відповів негативно: «Ніколи не зустрічався і не розмовляв, біографію прочитав у замітці місцевого інформаційного агентства».

✓ **Брюссель**

Більше не бомбардуватимуть

Генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана оголосив про остаточне припинення повітряної операції проти Югославії, призупиненої з 10 червня. У заяві, поширеній його прес-службою, глава НАТО обґрунтував своє рішення тим, що Югославія завершила виведення з Косово своїх збройних сил і поліції, виконавши тим самим воєнно-технічну угоду з НАТО. Він висловив подяку всім, хто брав участь в операції «Союзна сила», що тривала з 24 березня, і закликав усі сторони косовського конфлікту цілком дотримуватися воєнно-технічної угоди і резолюції 1244 Ради Безпеки ООН.

✓ **Преторія**

Пенсія. Мандела може зітхнути полегшено

«І хоча не так часто, як раніше, але я буду серед вас і з вами, вступаючи у «вік Африки» і спільно працюючи заради здійснення сподівань на ліпше життя». Цими словами перший президент демократичної ПАР 80-річний Нельсон Мандела закінчив промову на державному прийомі з нагоди вступу на посаду нового президента Табо Мбеки. Таким чином він дав відповідь на запитання, що непокоїло багатьох, який спосіб життя вестиме Мандела після відставки з поста президента — чи то усамітниться у рідному селі Куну, чи то, як і раніше, служитиме, у міру можливостей, на благо людей. Мудрий Мандела розсудив правильно: не можна забувати батьківську домівку, треба наразі приділити більше уваги численним улюбленим онукам в Йоганнесбурзі, вшанувати дружину Грасу, але він продовжуватиме виконувати «окремі» доручення своєї партії — Африканського національного конгресу.

✓ **Фотофакт**

19 червня у церкві Святого Георга відбулося вінчання британського принца Едварда (третього сина королеви Єлизавети II) і Софі Ріс-Джонс. Молодята мріяли про скромне весілля, та уникнути пишної церемонії не вдалося.



За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Грошей для наших атомних станцій немає. І не буде?...

(Початок на 1-й стор.).

З 1995 року «велика сімка» з ініціативи экс-канцлера ФРН Гельмута Коля підписала з Україною Меморандум про наміри, згідно з яким сильні світу цього пообіцяли профінансувати добудову Хмельницької і Рівненської атомних станцій, якщо Україна до 2000 року введе з експлуатації Чорнобильську АЕС. Німеччина мала брати участь у цьому проєкті своїми 1,8 млрд. доларів. Але дні минають, час плине. Уряд Коля змінив уряд Шрьодера. Щоправда, і він, і міністр закордонних справ Йошка Фішер щоразу підкреслюють наступність політики попереднього керівництва у міжнародних питаннях. Однак уже в квітні правляча коаліція — Соціал-демократична партія і «зелені» у спільній заяві до уряду поставили вимогу — припинити надання кредитів Україні для завершення будівництва двох АЕС. Особливо категоричний у несприйнятті цієї ідеї міністр з питань охорони навколишнього середовища Юрген Тріттен.

Свою незгоду обидві фракції аргументують тим, що реактори, споруджувані у Хмельницькому і Рівному, «не відповідають стандартам безпеки». Надавши кредити, — заявляють вони, — Німеччина стане співучасницею створення ризику не лише для України, а й для Європи. Юрген Тріттен вважає нонсенсом боротися за відмову від атомної енергетики у власній країні, одночасно фінансуючи її розвиток у іншій. Крім того, він не впевнений, що Україна спроможна експлуатувати АЕС з відповідною безпекою. Та й, на його думку, немає жодного сенсу фінансувати будівництво дорогих АЕС в Україні з тим, щоб вона потім покривала кредити дешевим експортом енергії.

Але, можливо, «таємницю» трохи відкрив депутат бундестагу Міхасьє Мюллер, який в одному з виступів не нааромом зауважив, що насамперед не треба забувати про західноєвропей-

ських виробників атомної техніки та інші економічні рішення щодо виробництва електроенергії.

Питання, звичайно, цікаве, як записняке колись відомий гуморист, адже і в самій Німеччині в ньому власний інтерес. «Червоно-зелена» коаліція, наприклад, замість добудови двох атомних реакторів пропонує інший варіант — спорудження в Україні теплової станції, яка працювала б на природному газі. І реалізувати його вже є кому — концерн «Сіменс» у таких справах мастак.

Європейський банк реконструкції і розвитку, який свого часу підтримував рішення «великої сімки», дослідивши проєкт добудови двох реакторів, виніс вердикт: «не економічний». Експерти Європейського інвестиційного банку теж не бачать можливості «знайти економічне рішення для завершення будівництва реакторів».

Опоненти аргументують свою позицію також тим, що споживання електроенергії в Україні зменшилося на три чверті, і навіть без ще працюючого третього блоку ЧАЕС країна має вдвічі більше атомних потужностей, ніж потребує. І ніхто тут не може пояснити, в який спосіб державне підприємство «Енергоатом» повертатиме кредити, коли лише два відсотки рахунків за електроенергію оплачуються грошми, а решта — бартерними поставками.

Отже, дійшли невтішного висновку противники атомної енергетики, кредити можуть бути погашені експортом власної енергії в країни ЄС...

Ані Шрьодеру, ані Фішеру не вдалося переконати своїх однопартиївців проголосувати за надання «атомних кредитів» Україні. Бундесканцлер,



який на початку року пообіцяв президенту Європейського банку реконструкції і розвитку «не зволікати з фінансуванням», почувається ніяково, бо не може дотримати слова. Сподівання, що «велика сімка» у якійсь спосіб сприятиме розв'язанню цього питання, теж не справдилися: потужні індустріальні держави відклали ухвалу рішення про надання кредитів Україні, залишивши Німеччині шанс самій виплутуватися з незручної ситуації. Канцлер Шрьодер 7-8 липня приїде до Києва для проведення політичних консультацій і з пропозицією, що німецька сторона згодна надати обіцяні кредити, але для спорудження теплових станцій. «Якщо Україна погодиться на такий проєкт, — заявив помічник Шрьодера Клаус Гретшманн, — то гостре питання про підтримку атомних станцій відпаде саме собою, а за два місяці «велика сімка» ухвалить і цієї теми рішення».

Отже, бундесканцлер Герхард Шрьодер на початку липня прибуде до Києва у пошуках компромісів.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Фото АП.

Найоригінальніше питання — наше

Учора в Страсбурзі розпочато червневі засідання щорічної сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи. Найбільша їхня особливість — розгляд питання виконання своїх зобов'язань Україною. Саме ця дискусія може завершитися безпрецедентним в історії Ради Європи рішенням. Це — початок процедури призупинення членства нашої держави в цій організації.

Процедура така: якщо в четвер, 24 червня, Асамблея за це проголосує, то тоді слово — за найактивнішими прихильниками вищезгаданого покарання. Вони мають заручитися підтримкою двох політичних груп (кажучи по-нашому — фракцій) ПАРЄ та двох національних делегацій. Після збору всіх підписів повноваження нашої парламентської делегації призупинять. У проєкті майбутньої резолюції є також пропозиція Комітету міністрів РЄ призупинити й представництво України в організації. Найгірше те, що, навіть коли ми й виконаємо згодом необхідні вимоги (а якщо призупинять членство, то саме до того часу), поновити втрачене буде аж ніяк не

просто: знову візити доповідачів, знову слухання на Асамблеї...

Залишається сподіватися, що до всього цього не дійде. Хоча аргументів в українській делегації буде, схоже, не так уже й багато: із п'яти обіцяних (востаннє) у січні законів на сьогодні прийнято лише постанову «Про засади державної політики України у сфері прав людини». Можливо, Асамблея з певних стратегічних міркувань до крайнощів таки не вдасться.

Інше важливе питання — вибори генерального секретаря Ради Європи. Кандидатів троє: британець Террі Девіс, австрієць Вальтер Швіммер та поляк Ганна Сухоцька. Остання, в разі перемоги, стане першим генсеком РЄ, який представлятиме країну колишнього союзу. Вибори — принаймні перший їх тур — відбудуться вже сьогодні.

Асамблея розгляне також питання врегулювання косовської кризи, відносин Ради Європи з ООН, виконання своїх зобов'язань Латвією та іншими. Перед парламентаріями виступатиме Президент Молдови Петру Лучинський.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Вірменія прагне до Ради Європи

Наприкінці цього місяця у Люксембурзі під егідою Ради Європи відбудеться зустріч глав трьох держав Закавказзя. Під час саміту, зокрема, обговорюватимуть актуальні питання врегулювання у регіонах конфлікту, а також можливості активізації інтеграційних процесів у сфері економіки й транспорту.

Участь у цій зустрічі президента Роберта Кочаряна багатьма спостерігачами розцінюється як ще одне опосередковане свідчення намагання Вірменії стати повноцінним членом Ради Європи. Високопоставлене джерело у МЗС республіки не стало приховувати: офіційний Єреван з образою відреагував на той факт, що Грузія вже стала членом Євроради, а питання про прийняття Єрвана знов відклали. «Вони мотивували своє рішення наявністю карабаської проблеми, але й Грузія має нерозв'язані абхазькі проблеми», — каже вірменський дипломат. Згодом удалося з'ясувати: такий підхід РЄ сформовано внаслідок відсутності тиску з азербайджанського боку. Проте у Єревані переконані, що вступ до Ради Європи не може розглядатися у контексті карабаських проблем. Це був лише привід, а справжньою причиною затягування важливого для Вірменії рішення, хоч як дивно, є такий факт: брак демократії в... Азербайджані.

«Ми не могли стати жертвою цієї обставини, яка не має до нас ніякого відношення», — продовжує наш співбесідник. — Ситуація з правами людини, зі свободою слова в Азербайджані залишає бажати кращого. Але, щоб відмова

Азербайджану в його прийомі до Ради Європи не виглядала немовби упередженою, було вирішено не поспішати з розв'язанням питання Вірменії. Потім, щоправда, вирішення карабаської кризи як умова входження Вірменії до Євроради зняли. Також визнали, що останнім часом у країні був певний прогрес у сфері дотримання прав людини й укріплення демократичних інститутів. Нині у республіці є кілька заборонених партій і газет, найближчим часом законодавчо скасують смертну кару, мораторій на яку діє вже 8 років.

Хоч би як було, вірменська сторона в особі усіх гілок влади вважає вступ до Ради Європи одним з найважливіших пріоритетів зовнішньої політики країни. Однак Вірменія не має наміру грати роль чужих ставлеників у регіоні. Навпаки, Єреван вва-

жає, що Закавказзя, яке історично є місцем зіткнення інтересів великих держав, має стати цариною для їхнього співробітництва, але для цього потрібно, щоб і Європа зробила крок назустріч і розглядала Єреван як самостійного партнера. Єреванська дипломатія висловлює готовність розглянути будь-які положення з боку Європи, якщо вони дозволяють прискорити прийом країни до родини цивілізованих держав попри всі існуючі складнощі у Єревані.

Твердо переконані: республіка в цілому відповідає європейським стандартам у сфері демократії та прав людини, і сподіваються, що рішення про вступ Вірменії до Ради Європи владиться ухвалити ще до кінця цього року.

Армен ХАНБАНЯН.
Єреван.

Невідомий у країні відомий світові



Постаті

«Караманов Алемдар Сабитович (нар. 1934), композитор. Працює в Україні. 24 симфонії, «Стабат Матер», «Реквієм» та інші.»
Отак, трьома рядками, Великий енциклопедичний словник 1998 року видання означив присутність Алемдара Караманова у світі музики.

Що про нього знає країна, яка дала високе звання народного артиста України? Чи вдалося за сім останніх років розкрити хоча б кілька з багатьох міфів, які оповивають творчість композитора та його життя?

Він мало змінився з часів пам'ятної прес-конференції — та ж відкритість, такий само прямий погляд яскравих блакитних очей. Тоді, восени дев'яносто четвертого, на зустрічі з журналістами, що проходила в конференц-залі уряду Криму, були присутні представники посольства Великобританії в Україні, англійські спонсори. Очікувалося прилучення музичної Європи до творчості Караманова, ще в студентські роки прозваного «великим невідомим».

Спочатку очікування здалися не даремними. У вересні 1995 року в Берліні були записані на компакт-диск П'ята і Шоста симфонії з циклу «Бисть» за Апокаліпсисом Іоанна Богослова. Виконав їх німецький симфонічний оркестр під керівництвом Володимира Ашкенасі. Караманов називав оркестр кращим у світі, ім'я ж диригента представлення не потребує. Хоча про одну подорожню все ж згадати варто: з Ашкенасі вони разом навчалися в Московській консерваторії.

У жовтні того ж дев'яносто п'ятого в центральному залі Вестмінстерського абатства відбувся перший авторський концерт. Композитора покорила шонайвища культура публіки, яка слухала його третій фортепіанний концерт «Аве Марія» та ораторію «Стабат Матер» на старий латинський

церковний текст. На його долю тоді випав найбільший успіх, якого він коли-небудь досягав.

На жаль, західний дебют не отримав подальшого розвитку. Гіркота чується в голосі композитора, коли він каже:

— Писав-писав, а світ відвернувся, забравши з собою оркестри. Але у світу вже немає часу, треба швидше з усім розібратися!

Сказане вражас, але все ж таки наважуюсь уточнити:

— Вас тривожить майбутнє?

— Ви питаєте про майбутнє?

Та озирніться навколо! Апокаліпсис уже прийшов — у душі людській... Я, християнський композитор, написав твори, які до мене не писав ніхто. Я написав їх для Бога, якому поклоняється світ. А мої твори не виконуються. Лежить величезна кількість партитур: не маю сумніву, щось повинно статися. Я чекаю.

Його обдарованість проявилася дуже рано. На Міжнародному конкурсі Алемдара Караманова для молодих піаністів, що вже двічі відбувся в Сімферополі, найменші учасники виконували твори, написані ним, маленьким хлопчиком, коли йому було від семи до десяти років.

Колись його батьки зустрілися в Ялті. Мати — корінна кримчанка, з Кореїза. Батько знайшов у Криму другу батьківщину, утікши з Туреччини в 1914 році. Алемдар народився в Сімферополі. Тут закінчив музичну школу, училище, звідси поїхав до Москви. До консерваторії вступив у 1953 році. Навчався одразу на двох відділеннях — композиторському

та фортепіанному. Про негмовну силу таланту Караманова свідчать ті, хто знав його в ті роки. В один час із ним навчався Шнітке, Щедрін, Каретников...

Та ось факт, що суперечить загальній думці, про нього згадує сам композитор:

— Після мого аспірантського екзамену четверо великих мужів оголосили результат: «Ми вам поставили «двійку»!». Але, щоб не ганьбити честь консерваторії, врешті-решт натягнули «три». За Дев'яту, таку хорошу симфонію...

У цілому десять років пройшли в стінах консерваторії. І ще два роки були віддані Москві. В 1965-му він здійснив крок, який досі викликає різні пересуди: різко обірвав попереднє життя і повернувся до Сімферополя. На мос прохання пояснити причини відповів гранично коротко: «Москва нічого не дала».

Все, що у нього є, він написав у Сімферополі.

Напевно, комусь складно співвіднести всесвіт його творчості, що тільки-но почала відкриватися, майже не досліджену, з містом його долі. Він і сам погоджується:

— Провінція, ви кажете? Що ж із цим поробиш? Я люблю Сімферополь, який він є.

Така ж негучна доля і в композитора, який живе у провінції і чий істинний масштаб визначить час. А поки що, не обласканий славою, та й не шукаючи її, він охоче відгукується на увагу до себе увагою у відповідь.

У вересні 1997 року в Судакку відбувся Міжнародний симпозіум геронтологів. Вони почули від Альфреда Шнітке, якого лікували, що в Криму живе композитор, геніальний за нього самого. Коли трапилася нагода, заохотили з ним познайомитися. Алемдар Сабитович погодився дати великий концерт. Він грав геронтологам транскрипції своїх



оркестрових творів. Як знати, чи не допоможе його музика відкрити закон довголіття?

А творчість завжди залишиться загадкою, скільки б не намагалися професіонали і просто любителі встановити певні закони та правила, за якими митцю належить жити. Що слід робити і чого ні за яких обставин не можна — вирішувати не їм, а йому самому. І щоразу вперше.

Караманов колись обрав провінцію, прийшовши до розуміння, що тільки там зможе здійснити себе, хоча і поламає свою кар'єру. І зараз не схильний тішити себе ілюзіями:

— У Криму я відомий, але швидше тому, що у всіх на устах у зв'язку з конкурсом. Я лауреат премії Криму, автор гімну республіки. Як музиканта мене не знають. У нас у Сімферополі немає музичної культури, яка могла б підняти мою музику. Вона повинна звучати у виконанні великих оркестрів.

Симфонізм — його стихія. У нього партитура для 120 музикантів. Це незбагненно! Та для мене незбагненна і фраза, ним сказана:

— З Кисвом я не підтримую музичних зв'язків.

І це при тому, що з гордістю підтверджує:

— Україна мене визнала, дала звання народного артиста України, я отримую іменну стипендію, яку призначив мені Президент Кучма у зв'язку з 60-річчям.

Але його музика не стала обов'язковою програмою музичних училищ, консерваторій, не видана, не записана в країні на компакт-диски. Її ніби тут не існує.

Свого часу музика Караманова в Кисві все ж таки звучала. У 1977 році було виконано Дев'ятнадцяту симфонію.

Отже, музичні зв'язки з Кисвом були, однак перервалися. Чи не настав час їх відновити?

— Моя музика проб'ється сама, і весь світ заговорить про неї!

Великий труд дає право композитору на таку самооцінку.

В гостях у Алемдара Сабитовича я слухала запис інтерв'ю, яке він дав музичній програмі Бі-бі-сі. Питання не нові, і головне — також: чому на Батьківщині композитора не звучить його музика? І доки нам нема чого заперечити, Караманов залишається для нас великим невідомим.

Тамара ЛЮДНА.

Фото Олександра АВСІЯНА.
Сімферополь.

Проблеми екології в законодавчому полі



Книжковий кіоск

Питання системного розгляду основ організаційно-правової безпеки довкілля, історія процесів юридичного захисту екології України не були донедавна об'єктами ґрунтовного аналізу, виражених з науковою логікою та послідовністю пропозицій і висновків.

У цьому сенсі давно очікуваною новиною стало видання двох монографій Василя Костицького «Організаційно-правовий механізм регулювання в галузі охорони довкілля» та «Екологічне законодавство України».

Василь Костицький — один із відомих учених у галузі екологічного права — розкриває механізм взаємодії державних і місцевих органів влади у справі розробки та прийняття рішень і впровадження заходів стосовно питань охорони довкілля. А також наголошує на потребі обов'язково враховувати оптимальне співвідношення загальнодержавних і регіональних інтересів.

Своєчасність появи цих книжок рельєфно висвітлюється на тлі невпинної руйнації озонного шару, особливо — над центральними регіонами України (Дніпропетровськ, Запоріжжя), впливає з подальшого розуміння потреби боротися з наслідками Чорнобильської катастрофи, з постійним зростанням техногенно-екологічного навантаження на навколишнє середовище, нерациональним використанням природних ресурсів і розміщенням продуктивних сил. Автор досить успішно показав та проаналізував систему дій щодо регулювання охорони довкілля, відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної, ядерної та радіаційної безпеки, що ґрунтується на поєднанні зусиль держав-

них, місцевих органів та громадських об'єднань, відображено напрями роботи та визначено завдання у діяльності кожної ланки системи.

Як загальна характеристика екологічного законодавства, так і чітка класифікація природоохоронних законів за принципами існування та сфер діяльності людини, розгляд самих нормативно-правових актів за їхньою суттю складають враження вивірених та системної праці. Праці, яка закликає нас стати на перешкоді бажанням та намірам виходу зі скрутного економічного стану за рахунок насамперед природних ресурсів та непомірної експлуатації довкілля.

Монографії В. Костицького — то цілісна, всебічна робота, яка вдало поєднує аналіз ситуації з алгоритмом необхідних дій, а також приводить у відповідність розгляд документів, що лімітують дії, з правовою оцінкою можливостей владних структур та громадських об'єднань виконувати ці дії та відповідати за них належним чином. Саме в тому полягає практична цінність праці автора, якому вдалося окреслити межі повноважень та відповідальності законодавчої і виконавчої влади.

Монографії написано доступною мовою, у них використано понятійний апарат, термінологію, зрозумілу широкому загалу читачів. Роботу виконано з урахуванням сучасного рівня знань та досвіду, і тому вона може бути корисною як для фахівців, що працюють у галузі охорони довкілля, так і для студентів.

Своєрідним запобіжником, пересторогою від непродуманих дій людини, здатних завдати непоправної шкоди довкіл्लю, є монографії В. Костицького.

Костянтин СИТНИК,
академік НАН України.

Феміда в гостях у Гмирі

Незвичайне заняття зі своїми студентами-другоккурсниками провів завідувач кафедри криміналістики юридичного факультету Київського держуніверситету професор Владлен Гончаренко. Майбутні служителі Феміди слухали не досвідченого криміналіста, а чудовий спів Бориса Романовича Гмирі.

Сам професор Гончаренко добре знає музичне мистецтво і переконаний, що виховання ним не можна замінити нічим. Якось ще в юності він випадково зустрів славного співака на прогулянці, набрався мужності й сказав: «Добрий день». «Добрий день», — відповів Гмирі, і обоє замовчали. Тоді Борис Романович питає: «Як справи?». «Добре», — відповів щасливий юнак, а Борис Романович, гречко йому вклонившись, пішов далі.

Зайняття відбувалося у відомому для багатьох будиночку, що у Пасажі на Хрещатику, де мешкав знаменитий співак і де тепер квартира-музей Бориса Гмирі.

Слухали у неповторному виконанні арії Івана Сусаніна, Мефистофеля, Тараса Бульби, романси, які, здається, краще від Гмирі ніхто не виконував, народні пісні.

Спадкоємиця квартири-музею Ганна Принц, дивлячись на зачарованих юнаків і дівчат, майбутніх суддів, прокурорів, адвокатів, дознавачів висловила сподівання, що коли це покоління вирішуватиме долю держави, духовні джерела ніколи не замуляться і не гинуть через нестатки, як сьогодні.

Олена ЗАВГОРОДНЯ,

заслужений працівник культури України.

На знімку: студенти юрфаку в квартирі-музеї Бориса Гмирі.



! У номер
✓ Київ

Краще більше, та краще

Проблеми з якістю, які не дають можливості українським підприємствам досягати успіху на ринку, значною мірою пов'язані з вадами державної політики. Не визначені шляхи стимулювання і підтримки вітчизняного товаровиробника у підвищенні якості. У багатьох випадках державні органи надають перевагу механізмам контролю та покарання підприємств, а не допомозі. Ці та інші теми обговорять делегати Першого Всеукраїнського з'їзду якості, який сьогодні розпочинається в Києві. Передбачається також заснувати Всеукраїнський рух «За ділову досконалість та якість» і Українську хартію якості.

✓ Євпаторія

Мавпи на пляжах кусачі

Мавпа, якою фотограф приваблював клієнтів, покусала гурт дівчаток на пляжі. Найбільше постраждала 11-літня Віка Бондаренко. Жодних документів на право займатися фотозаробітком та тваринку в її володаря не було, як і у його колеги по бізнесу, який ходив пляжем з удавом і попугаем. Ні санепідемстанція, ні ветеринарна служба не можуть дати гарантії, що доставлені на курорт здебільшого контрабандним шляхом екзотичні тварини здорові. Співробітникам податкової поліції доведеться вилучати «живу контрабанду» та вивчати, звідки вона прибула. Адже лише у цьому курортному місті останнім часом від укусів диких і домашніх тварин постраждало 230 чоловік, більшість з яких діти.

✓ Житомир

«Жива» вода лише в казках?

Цього року, порівняно з минулим, випадків захворювання на дизентерію в області побільшало удвічі, а за вірусним гепатитом «А» Житомирщина взагалі серед лідерів в Україні. У зв'язку з цим санепідемслужба б'є на сполох: якість води дедалі погіршується, і це стало однією з основних причин поширення інфекції. У Житомирі й Коростені водогінні мережі зношені на 60—70 відсотків. У Новограді-Волинському не завершено будівництво очисних споруд, брудні стоки потрапляють у річку. Відтак кількість інфекційних захворювань зросла тут у шість разів. Не чистіша вода й у криницях: у Черняхівському районі 60, а в Житомирі навіть 90 відсотків проб води не відповідають нормативам.

✓ Луцьк

Тільки малярії нам ще бракувало!

Волинські епідеміологи готуються до ймовірного спалаху малярії. Через велику перезволоженість, викликану довготривалою повінню, Волинське Полісся нині кишить малярійними комарами. Їх скупчення в деяких місцевостях, як свідчать спеціалісти обласної санепідемстанції, місцями сягає більше ста комах на один квадратний метр. Окрім цього, волинці мають шанси заразитися і на «імпортову» малярію. Саме такий випадок було зареєстровано в древньому Володимирі-Волинському, коли хворий підхопив її на заробітках у Ліберії. Джерелом привізної малярії у краї є нелегальні мігранти з Азії та Африки. Вони мало не щодня прибувають на прикордонну Волинь, щоб звідти перебраться в країни Західної Європи.

Житло: проблем багато, часу мало

Повінь в Закарпатті зруйнувала понад 2500 будинків і кілька тисяч підтоплено. Наступні удари стихії — небувалі снігопади, весняна повінь, селянські потоки, снігові лавини та зсуви ґрунту поповнили цей чорний список. Нині кількість зруйнованих жител досягла трьох тисяч, а 12 769 будинків потребують ремонту.

За післяпаводковий період споруджено лише 7 будинків, 792 — у стадії зведення та придбано 187 квартир. Забудовників цсглою забезпечено на 40 відсотків, шифером — 98, пиломатеріалами — 7, цементом — 50. Але ж відомо, що зводиться будинок не з даху, а з фундаменту. І вже зовсім дивує, що 350 підвірів дотепер не очищено від решток руйнації.

Що ж стримує добрі наміри забезпечити житлом до настання холодів усіх потерпілих?

Найперше — незадовільне фінансування. Мінфін не виконав доручень Президента України щодо виділення коштів на відбудову житла. Заборгованість за вже поставлені будматеріали перевищує 20 мільйонів гривень.

Для оплати роботи будівельників потерпілим надано лише 16 мільйонів 800 тисяч гривень кредитів за потреби 30 мільйонів. У цій справі, як гостро зазначив голова облдержадміністрації Віктор Балого, повний безлад: потерпілим переказано лише мільйон 700 гривень. На Виноградівщині відбудовчі роботи стримувалися через чутки про те, що будівельні бригади сплачуватимуть у Пенсійний фонд 32 відсотки, але вони безпідставні, бо є домовленість на 1 — 2 відсотки.

Голова обласної ради Іван Іванчо наголосив, що паралельно з відбудовою житла треба вести й не менш важливі роботи з розчищення русел рік, їх регулювання, будівництва протипаводкових споруд. Інакше перша ж повінь зведе нанівець усе, що зроблено й робиться. Але й тут коштів катастрофічно не вистачає. Тож техніка й люди часто простоюють, бо нема за що придбати навіть паливе й мастила.

Не проведено взаємозаліку із Львівською залізницею на пересвєзнення будматеріалів. А вона, окрім цього, взяла на себе зобов'язання



спорудити своїм працівникам, які втратили житло, 48 будинків. Один уже прийняв новоселів, а до Дня залізничника стануть до ладу ще 45 будинків.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Геологи не можуть «докопатися» до істини — де їхня зарплата?



SOS!

Фах геолога завжди був в орсолі романтики і героїзму. Бородатий чоловік у картатій сорочці з рюкзаком і гірським молотком у руці — ось образ мужнього геолога, створений ще в радянській літературі і кіномистецтві. Якби сьогодні українські митці звернулися до цієї теми, гадаю, головний герой виглядав би не так пафосно.

Сьогодні майже дві третини промислової продукції виробляється за використанням мінерально-сировинних ресурсів. А окремі галузі народного господарства країни, такі, як металургія, нафтохімія, виробництво мінеральних добрив, ґрунтуються на використанні надр. Однак трудовий порив геологів стримує заборгованість у зарплаті, яка за 1997—1998 рр. становить 31,2 млн. грн.

Розвідку і відкриття нових родовищ корисних копалин в нашій країні ніхто не відминяв. А ось оплату за цю нелегку працю, схоже, відмінили. Так, працівникам Управління виробничо-технічного забезпечення і комплексування державного геологічного підприємства «Чернігівнафтогазгеологія» заборгували зарплату за 15 місяців. Хіба що на власному героїзмові змогли вижити ці романтики...

«До нашого професійного свята — Дня геолога нам видали аж по 7 гривень, і це всь, що ми отримали за 1999 рік. Як жити, коли немає грошей?» — це питання у своєму відкритому листі Президенту України ставлять чернігівські геологи (всього 116 підписів). І в очікуванні конкретних відповідей продовжують голодувати. Не на знак протесту — просто їм немає за що купити навіть хліба.

О. В.

Сімейний Айболить

У приміщенні Комсомольської міської поліклініки відкрито перше в області відділення сімейної медицини. В його штаті 4 лікарі та 6 медсестер, які обслуговуватимуть тисячі мешканців, надаватимуть їм первинну медико-санітарну допомогу, проводитимуть профілактику захворювань у сім'ях.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Показники поліпшуються, а життя?..

За даними управління з питань внутрішньої політики Кіровоградської облдержадміністрації, заборгованість у заробітній платі в бюджетній сфері з початку року скоротилася на 22 %. За рахунок місцевого бюджету — на 26 %. Заборгованість у виплаті всіх видів пенсій зменшилася на 13,5 мільйона гривень, або на 16 %. До обласного управління Пенсійного фонду України за п'ять місяців цього року надійшло власних коштів 65,3 мільйона гривень, що на 13,5 мільйона більше порівняно з таким само періодом минулого року.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Арбитражний суд Донецької області (340105, г. Донець, б. Пушкіна, 34) возбудив дело № 18/47-б о банкрутстве кооператива «Ритуал» по ремонту-строительным работам и предоставлению услуг (340089, г. Донець, ул. Керченская, 14; р/с 26005980143 в Кировской отделении УСБ г. Донець, МФО 334323, ОК-ПО 21982898).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Спільне українсько-польське підприємство з іноземними інвестиціями ТзОВ «СітіСі» оголошує про свою ліквідацію згідно з протоколом зборів № 2/24 від 28 травня 1999 р.

Претензії кредиторів приймає ліквідаційна комісія протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: м. Київ, вул. Струтинського, 8.

До уваги акціонерів АКБ «Західбудгазбанк», Івано-Франківськ Балансовий звіт комерційного банку за 1998 рік

Статті балансу	АКТИВИ	(тис. грн.) Сума
Валюта, монета і банківські метали		1 770
Національна валюта		257
Іноземна валюта		1 513
Банківські метали		—
Дорожні та інші чеки		—
Коррахунок в НБУ		1 012
Інші кошти в НБУ		—
Коррахунки в інших банках		1 273
Депозити та кредити в інших банках		300
Резерв під заборгованість інших банків		—
Цінні папери в портфелі банку:		1 607
Цінні папери в портфелі банку на продаж		1601
Резерв під знецінення ЦП на продаж		—
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції		6
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції		—
Кредити та фінансовий лізинг, надані клієнтам		5 703
Резерв під кредити та фінансовий лізинг клієнтам		-88
Інвестиції капіталу в асоційовані компанії		—
Інвестиції капіталу в дочірні компанії		—
Нематеріальні активи		0,0
Матеріальні активи		670
Інші активи		2 983
Резерв під можливі втрати за сумнівною дебіторською заборгованістю банку		—
Сукупні активи		15 230
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Коррахунки банків		—
Депозити та кредити банків:		—
в т. ч. кредити, отримані від НБУ		—
Кошти до запитання клієнтів		2 371
Строкові депозити клієнтів		3 801
Цінні папери власного боргу		—
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій		—
Субординована заборгованість		—
Інші зобов'язання		456
Сукупні зобов'язання		6 620
КАПІТАЛ		
Статутний капітал		7 500
Сплачений статутний капітал банку		5 094
Несплачений статутний капітал банку		2 406
Прибутки і резерви		584
Прибутки минулих років		397
Збитки минулих років		—
Прибуток минулого року, що очікує затвердження		10
Збитки минулого року, що очікують затвердження		—
Загальні резерви		177
Прибуток поточного року		518
Збитки поточного року		—
Сукупний капітал		8 602
Сукупні зобов'язання і капітал		15 230

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ

1. Характеристика емітента:

1.1. Повне найменування: Відкрите акціонерне товариство «Бахмач м'ясокомбінат».

1.2. Місцезаходження: Україна, 251010, Чернігівська обл., м. Бахмач, вул. Петровського, 64, тел. (04635) 3-12-09, 2-17-57, 5-16-97, факс (04635) 3-12-09.

1.3. Дата заснування: БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» (надалі — Товариство) засновано відповідно до рішення загальних зборів акціонерів Товариства про перетворення оригінального підприємства «Бахмач м'ясокомбінат» у відкрите акціонерне товариство «Бахмач м'ясокомбінат», протокол № 1 від 17.05.94 року, зареєстровано Бахмацьким райвиконкомом, свідоцтво №14236893 від 15 червня 1995 року.

1.4. Мета та предмет діяльності Товариства:

Метою діяльності Товариства є подальший розвиток Товариства, задоволення суспільних потреб з вказаних нижче видів діяльності, реалізація на осноті одержаного прибутку економічних та соціальних інтересів акціонерів та членів трудового колективу Товариства.

Предметом та основними напрямками діяльності Товариства є:

1) закупівля та переробка усіх видів худоби та птиці (виробництво м'яса);

2) виробництво ковбаси та напівфабрикатів;

3) виробництво харчових та теплових жирів та супутньої продукції;

4) виробництво, заготівля, переробка, закупівля, зберігання та реалізація сільгосппродукції, продукції харчування як в країні, так і за її межами;

5) організація і здійснення роздрібно, дрібно-роздрібно та оптової торгівлі;

6) виробництво товарів народного споживання;

7) організація торгівлі з обслуговування пільгових категорій населення;

8) здійснення комерційної діяльності різноманітних напрямів, надання посередницьких послуг;

9) забезпечення ефективності роботи структурних підрозділів Товариства;

10) підвищення культури торговельного обслуговування населення;

11) надання консигнаційних, маркетингових, інформаційних, впроваджувальних, представницьких, посередницьких та інших послуг, не заборонених чинним законодавством;

12) організація екскурсійно-туристичного обслуговування (в тому числі в кооперації з лікувально-оздоровчими та транспортними установами);

13) прийом та сервісне обслуговування іноземних бізнесменів на території України;

14) надання послуг з пошуку потенційних партнерів серед українських підприємств, зарубіжних фірм та приватних осіб для реалізації соціальних, економічних, екологічних та інших програм;

15) організація виставок, виставок-продаж, аукціонів, торговельних салонів, салонів-магазинів для демонстрації продукції, продукції виробничо-технічного призначення, електронно-обчислювальної та іншої оргтехніки, виробів народної творчості та образотворчого мистецтва;

16) здійснення будівництва, реконструкції, виробництва будівельних матеріалів, пусконаладжувальних та ремонтних робіт;

17) здійснення операцій лізингу механізмів, обладнання, сільгосптехніки, транспортних засобів, комплектуючих виробів і запчастин;

18) надання транспортних послуг;

19) надання складських послуг;

20) ремонт та обслуговування техніки, торговельного обладнання;

21) проведення зовнішньоекономічної діяльності;

22) інші види діяльності, що не заборонені чинним законодавством України та відповідають меті створення Товариства.

1.5. Відомості про статутний фонд:

Розмір статутного фонду Товариства — 45 114 грн., сплачений повністю, поділений на 4 511 400 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01 грн.

1.6. Чисельність працівників Товариства станом на 01.01.99 р.: 173 чол.

1.7. Чисельність акціонерів Товариства станом на 01.04.99 р.: 177 чол.

2. Баланс та звіт про фінансові результати та їх використання за підсумками 1998 року та 1 кварталу 1999 року:

Баланс Товариства (тис. грн.)

АКТИВ	Код рядка	На 01.01.98 р.	На 01.01.99 р.	На 01.04.99 р.
1. Необоротні активи	070	1852,1	2395,6	2611,4
2. Залишки і затрати	150	250,0	390,7	470,3
3. Грошові кошти, розрахунки та інші оборотні активи	320	290,5	366,5	718,1
БАЛАНС ПАСИВ	330	2392,6	3152,8	3799,8
1. Капітал, фонди і резерви	495	1768,4	1561,9	1960,3
2. Довгострокові зобов'язання	545	35,7	0	0
3. Короткострокові зобов'язання	750	588,5	1590,9	1839,5
БАЛАНС	760	2392,0	3152,8	3799,8

Звіт про фінансові результати (тис. грн.)

Показник	Код рядка	за 1998 р. за 1 кв. 1999 р.
Виручка від реалізації	010	4 558,0 2676,1
Податок на додану вартість	015	646,7 446,0
Затрати на виробництво реалізованої продукції	040	4061,6 2213,9
Прибуток або збиток звітного періоду	100	-138,5 16,2

Діяльність Товариства за підсумками 1998 року, згідно з чинним законодавством, перевірено аудиторською фірмою «Норма», яка розташована за адресою: 254215, м. Київ, пров. Межовий, 3, к.201, код ЄДРПОУ — 22858002, ліцензія № 000382.

3. Дані про посадових осіб Товариства:

— Голова правління: Куліш Віктор Йосипович
рік народження: 1956;
стаж роботи на даній посаді: 8 років;
загальний виробничий стаж: 22 роки;
освіта: вища;
кваліфікація: інженер-механік.
— Головний бухгалтер: Пижова Валентина Костянтинівна
рік народження: 1937;
стаж роботи на даній посаді: 7 років;
загальний виробничий стаж: 21 рік;
освіта: середня спеціальна; кваліфікація: бухгалтер.

4. Можливі фактори ризику в діловій діяльності Товариства:

— інфляційні процеси в економіці України;
— подальше зниження купівельної спроможності населення України;
— нестача сировини через значне зменшення поголів'я великої рогатої худоби;
— непослідовна політика держави щодо розвитку агропромислового комплексу України;
— форс-мажорні обставини.

5. Опис ділової діяльності Товариства:

Показник	(тис. грн.)
Виручка від реалізації продукції	На 01.04.99 р. 2676,1
Балансовий прибуток	16,2
Дебіторська заборгованість	600,1
Кредиторська заборгованість	1839,5
Усього за активами балансу	3799,8

6. Дані про емісію цінних паперів:

6.1. Рішення про третій випуск акцій Товариства прийняте на засіданні Правління Товариства (протокол № 12 від «19» травня 1999 р.). Згідно п.5.2. Статуту Товариства, рішення про збільшення Статутного фонду не більш як на 1/3 може прийматися правлінням Товариства.

6.2. Мета випуску акцій — залучення додаткових фінансових ресурсів з метою поповнення обігових коштів Товариства для проведення модернізації ковбасного цеху.

6.3. Категорія акцій: прості іменні акції.

6.4. Привілейовані акції та акції на пред'явника не випускаються.

6.5. Кількість простих іменних акцій: 1 503 800 штук.

6.6. Номінальна вартість 1 акції: 0,01 грн.

6.7. Загальна сума емісії: 15 038 грн.

6.8. Заплачений курс продажу дорівнює номінальній вартості акцій.

6.9. Акції випускаються в документарній формі, однією серією «А», порядковий номери від 4 511 400 до 6 015 200.

6.10. Засновниками Товариства є:

— держава Україна в особі регіонального відділення Фонду державного майна України в Чернігівській області;

— організація орендарів орендного підприємства «Бахмач м'ясокомбінат».

Станом на 01.04.99р. засновники не володіють акціями Товариства.

6.10. Власники простих іменних акцій мають право:

— брати участь і голосувати на загальних зборах акціонерів особисто або через представників;

— обирати й бути обраними до органів управління Товариством;

— брати участь у розподілі прибутку Товариства та отримувати його частину у вигляді дивідендів;

— отримувати інформацію про діяльність Товариства. На вимогу акціонера Товариство зобов'язано надати йому для ознайомлення річні баланси, звіти, протоколи засідань спостережної ради, правління та загальних зборів Товариства;

— вільно розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством та статуту;

— користуватися переважним правом на придбання акцій, що випущені додатково;

— інші права, передбачені устаювочними документами Товариства та законодавством України.

6.11. Термін передплати на акції третього випуску: з «7» липня 1999 року по «9» липня 1999 року. Передплата на прості іменні акції третього випуску здійснюється із залученням торговельно-фінансових паперів ТОВ «Брокерська фірма «Віра-брокер», яке розташоване за адресою: Україна, 254123, м. Київ, вул. Вітряної Гори, 10-Е.

Особи, які бажають придбати акції, повинні внести на розрахунковий рахунок ТОВ «Брокерська фірма «Віра-брокер» (р/р 260093962 в АКБ «Перкомбанк» м. Києва МФО 321712) не менше 10 відсотків вартості акцій, на які вони підписалися, після чого їм видається письмове зобов'язання про продаж відповідної кількості акцій.

Особи, які підписалися на акції, протягом 30 днів з дня закінчення підписки повинні внести з урахуванням попереднього внеску 100 відсотків номінальної вартості акцій. На підтвердження сплати акцій, особам видаються тимчасові свідоцтва.

6.12. При досягненні зазначеного обсягу емісії підписки припиняється.

6.13. Термін повернення коштів при відмові від випуску акцій — особам, які підписалися на акції, повертаються внесені ними суми або інше майно, не пізніше як через 30 днів після відмови у реєстрації випуску акцій.

6.14. Порядок виплати дивідендів:

Виплата дивідендів по акціях здійснюється один раз на рік за підсумками фінансового року з чистого прибутку Товариства у розмірі, що передбачений планами Товариства. Рішення про використання коштів фонду приймається правлінням Товариства за погодженням з спостережною радою після затвердження загальними зборами Товариства. Фонд сплати дивідендів спрямовується на виплату власникам акцій річного дивіденду. Кошти з фонду сплачуються акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій. Сплата дивідендів здійснюється щороку протягом трьох місяців після затвердження їх розміру загальними зборами акціонерів, шляхом перерахування коштів на рахунок акціонера або іншим чином, згідно з порядком, визначеном проспектом емісії акцій чи рішенням загальних зборів або правління Товариства.

6.15. Порядок повідомлення про випуск акцій — шляхом публікацій в газеті «Голос України» та персонального повідомлення акціонерів.

6.16. Порядок розміщення акцій — акції пропонуються до відкритого продажу.

6.17. Умови розпорядження акціями: акціонери Товариства мають право на свій розсуд розпоряджатися акціями без обмежень, зокрема продавати чи іншим способом відчувувати їх на користь інших юридичних та фізичних осіб.

7. Перелік та результати попередніх емісій:

7.1. Перший випуск акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» зареєстровано Чернігівським обласним фінансовим управлінням, свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів від 28 липня 1994 року № 34/1/94-п, випуск акцій було здійснено в розмірі 33 835,5 грн., в кількості 135 342 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю однієї акції — 0,25 грн.

7.2. На виконання наказу регіонального відділення Фонду державного майна України по Чернігівській області від 16.05.97р. № 480, в зв'язку з деномінацією акцій внесені зміни у випуск акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат». Емісія акцій здійснено в розмірі 33 835,5 грн., в кількості 3 383 550 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01 грн. Перереєстрацію випуску акцій здійснено Чернігівським територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, свідоцтво від 07.07.97р. за № 35/24/1/97.

7.3. Другий випуск акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» здійснено відповідно до рішення Правління (від 1.04.98р. протокол № 2) про збільшення на 1/3 розміру статутного фонду Товариства. Другий випуск акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» зареєстровано Чернігівським територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, свідоцтво від 16.08.98р. за № 141/24/1/98. Випуск акцій здійснено у кількості 1 127 850 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01 грн. на загальну номінальну вартість 11 278,5 грн.

8. Кількість акцій, що перебувають у власності членів виконавчого органу:

32 987 штук простих іменних акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат». Перелік осіб, частин яких у статутному фонді перевищують 5%:

1. ЗАТ «Стелс-Сервіс» — 32,6%;
2. Рудинський Борис Олександрович — 6,75%;
3. ТОВ «Фінансова компанія «Стокс» — 5,74%.

9. Незалежним реєстратором, що здійснює діяльність з ведення реєстру акціонерів БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» є: ТОВ «Українська юридична компанія «ПРИНЦИП». Реквізити: 252123, Україна, Київ, Вітряні Гори, 10Е, тел. (044) 462-72-33.

10. Відповідальною особою за підготовку цієї інформації є резидент Куліш Віктор Йосипович, голова Правління БАТ «Бахмач м'ясокомбінат».

11. АФ «Норма» та ТОВ «Брокерська фірма «Віра-Брокер» засвідчує, що дані наведені у цій інформації про третій випуск акцій БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» правильні.

12. Відомості стосовно обмежень щодо прав володіння простими іменними акціями БАТ «Бахмач м'ясокомбінат»:

— акції БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» обертаються на неорганізованому ринку лише на території України;

— БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» не входить ні до якої групи компаній (холдингової компанії, концерну тощо);

— БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» здійснює вид діяльності, передбаченої статуту Товариства. Дозволів (ліцензій) на здійснення окремих видів діяльності Товариство не має;

— перспективним розвитку БАТ «Бахмач м'ясокомбінат» на поточний фінансовий рік є:

— подальше задоволення потреб суспільства у високоякісних екологічно чистих продуктах харчування;

— нагромадження обсягів виробництва;

— зниження виробничих витрат через впровадження новітніх технологій переробки сировини;

— завоювання нових ринків збуту продукції тощо.

Голова правління БАТ «Бахмач м'ясокомбінат»

В. Й. Куліш

Генеральний директор аудиторської фірми «Норма»

С. В. Дешунін

Директор ТОВ «Брокерська фірма «Віра-Брокер»

В. Ю. Павлюкевич.

Арбітражний суд міста Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справу №21/210 про банкрутство Київського обласного управління меліорації і водного господарства (252000, Київ, вул. Васильківська, 37; р/р 35308314602 в Управлінні НБУ по місту Києву і Київській області, МФО 321024, код ЗКПО 20577457).

Заяви кредиторів та санаторів приймає арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Правління ОАО «Северодонецкжелезобетон» сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 4 августа 1999 г. по адресу: г. Северодонецк Луганской области, ул. Силикатная, 7, заводоуправление. Начало собрания в 13.00.

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления о результатах хозяйственно-финансовой деятельности ОАО «Северодонецкжелезобетон» за

1998 г. и основные направления деятельности предприятия на 1999 г.

2. Отчет ревизионной комиссии и утверждение годового баланса.

3. Выборы председателя и членов ревизионной комиссии.

4. Разное.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 12.00.

Справки по телефону — 4-41-17.

Маю власне відкриття в фізиці, застосоване у винаході принципу повноцінного паливного двигуна з повним спрямуванням енергії окислення в механічну роботу (без пружного викиду, охолодження, токсичних відходів). Олександр Білоус, Україна, 349980, Луганська обл., м. Попазна-2, пл. Героїв, 1, к.43.

У номер

✓ Київ

Із загальноосвітньої — до школи життя

У вихідні в більшості середніх загальноосвітніх навчальних закладів України відбулися випускні вечори.

Один з них — у київській гімназії № 48 — відідав Президент України Леонід Кучма. Звертаючись до випускників, він зазначив, що «головний навчальний курс — школу життя» вони проходять уже після 2000 року. Це, на думку Л. Кучми, символічно, оскільки саме від нинішніх випускників залежатиме майбутнє держави, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

✓ Ужгород

Ластівки несуть перемогу

У суботу в Ужгороді завершився перший міжнародний фестиваль телерадіопрограм для національних меншин «Мій рідний край». Участь у ньому взяли телерадіожурналісти України, Румунії, Угорщини, Словаччини, Польщі та Литви. Понад 80 програм було подано на суд журі. Лауреатами стали: Рівненська держтелерадіокомпанія за телепрограму «Куди летять ластівки», телестудія угорського міста Печ «Народні учителі» та Закарпатська держтелерадіокомпанія за телепрограму «Золото у глині».

3-поміж радіопрограм перші три місця посіли радіожурналісти Києва, Житомира та національно-етнічної редакції словацького радіо в Пряшеві.

✓ Львів

«Гарячі точки» — у гарячу днину

Коротка робоча поїздка Прем'єр-міністра В. Пустовойтенка була присвячена ознайомленню з підприємствами, які потребують підтримки урядових структур, оскільки становлять екологічну небезпеку для усього регіону. До таких належать стебницьке ДХП «Полімінерал», ново-роздільське ДХП «Сірка» і підпорядкований йому Подорожненський завод. Зокрема, останній об'єкт — Богом забутий. І лише народний депутат України Ігор Остап, який також брав участь у поїздки фахівців на об'єкті, безупинно б'є у всі дзвони. Досі не розв'язано питання про відселення 36 сімей, які проживають поряд із кар'єром під загрозою зсуву. Діти і дорослі тяжко хворіють. В. Пустовойтенко був обережний на обіцянки щодо фінансової підтримки «гарячих точок», правда, ново-роздільський «Сірка» світить реструктуризація боргів.

✓ Херсон

«Дніпро-Про» до іменин міста

День міста іскрився і сяяв — так загалом можна охарактеризувати «іменин» Херсона. Хоча й припало свято на спекотний червневий день, бажаних повеселитися й відзначити День міста виявилось більш ніж досить. Авіамоделізм шоу, різноманітні концертні програми, факельний хід та міні-фєєрверк — ось далеко не повний перелік святкових заходів.

Хоча справжньою окрасою Дня Херсона можна вважати багатогалузеву міжрегіональну виставку «Універсал-99», організовану міською асоціацією бізнесу та менеджменту і рекламним центром «Гранд-Стрім». Це їх заслуга, що найбільше відвідувачів виявилось саме біля стендів місцевих, херсонських виробників. На експозиціях можна було вперше побачити комп'ютерні системи місцевого складання торгової марки «Дніпро-Про» та навіть посмакувати ливом, котре почали варити (наголошуємо: саме варити, а не розливати чуже) в акціонерному товаристві «Мікоп».

✓ Фотофакт

Петербург відпочиває білої ночі.



Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Росинка» врятує у спеку

Нова лінія розливу діє



Вітчизняний стиль

Під час засідання прес-клубу, проведеного Київською спілкою журналістів на Київському заводі безалкогольних напоїв «Росинка», директор підприємства Микола Сичевський повідомив, що 18 червня став до ладу новий цех з найпотужнішою лінією розливу напоїв у Києві.

Позаду — широкий фронт ремонтних робіт, закупівля і монтаж нового обладнання німецького та італійського виробництва. А попереду — робота у три зміни (8 тисяч пляшок на годину) і погашення кредиту, з яким завод планує впоратися за півтора року.

Це вже четверта лінія,

яку модернізовано за чотири роки без іноземних інвестицій. Адже найважливішою таємницею виживання товаровиробника в Україні директор «Росинки» вважає вміння працювати на невеликому капіталі.

Стилем роботи підприємства директор також назвав стабільну виплату заробітної плати, соціальний захист робітників. І як результат — зростання обсягів виробництва за три роки майже втричі (з 23 млн. літрів у 1995 році до 60 млн. літрів торік).

«Росинці», яка входить до п'ятірки найпотужніших виробників безалкогольних напоїв в Україні, є



що запропонувати споживачеві: на різноманітні смаки, у сонячну і похмуру погоду, в пляшках різної місткості. Продукція більш як 30 найменувань, серед яких мінеральні во-

ди, слабоалкогольні напої, сиропи, лимонади, сік «Capri-Sonne» та хлібний квас, — дуже смачні та корисні для будь-якого віку.

Юлія ПОТАПЕНКО.
Фото А. СІРОТКІНОЇ.

На теплоході суперечки не стихали



Конференції

Два вихідні дні на теплоході «Олексій Ватченко» проходила міжнародна конференція «Засоби масової інформації та вибори». Її разом з Міжнародною фундацією виборчих систем та IREX ПроМедіа проводили комітети Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації і з питань правової політики.

Перед журналістами з повідомленнями виступили голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж, член Центральної виборчої комісії Олександр Нельга, суддя Верховного Суду України Іван Домбровський, секретар Комітету з питань правової реформи Олександр Лавринович, народний депутат України Валерій Мішура, редактор політичного відділу «Газети виборчої» (Варшава) Едвард Кшемен, співробітниця «Соціс-Геллап» Світлана Потоцька.

Учасники конференції у тривалих дискусіях обговорили проблеми, які

постають перед газетами, телебаченням і радіо під час виборчої кампанії, відзначили позитивні і негативні перетворення у політичній журналістиці України. На численні запитання журналістів відповідали народні депутати України Віктор Понеділко, Артур Білоус, Валерій Мішура і голова Держкомітету інформаційної політики України Олег Бай. Підсумовуючи дводенні дебати на теплоході, директор проекту Міжнародної фундації виборчих систем в Україні Девід Ерл і радник IREX ПроМедіа Тім О'Коннор, висловили сподівання, що проблеми, порушені на конференції, і рекомендації, вироблені спільно з народними депутатами, допоможуть творчим колективам у висвітленні нинішньої виборчої кампанії.

Чітко організована конференція для керівників засобів масової інформації з різних областей країни була корисна й тим, що в суперечках, зіставленні різних поглядів на вибори Президента народжувалася істина.

Власна інф.



Спорт

Перший раз у перший клас

Насичений графік футбольних змагань у країнах Європи поповнився новим турніром — «Кубком регіонів УЄФА». Взяти участь у першому турнірі виявили бажання 32 країни континенту. Їх розподілено на вісім груп.

Господарями відбіркових змагань визначили Грецію, Грузію, Ірландію, Італію, Німеччину, Польщу, Португалію та Україну. Переможці турнірів у жовтні цього року в одній із країн Південної Європи визначать переможця «Кубка регіонів УЄФА».

Базовою командою збірної України став колектив Українського фінансово-економічного інституту з Ірпеня. А працює з ним відомий тренер Юрій Коваль.

Пропонуємо вашій увазі календар ігор. 22 червня. (стадіон «Колос», Бориспіль). 15.00. Білорусь — Молдова; 18.30. Україна — Вірменія. 23 червня. 15.00. Вірменія — Молдова (ЦСК ЗСУ, Київ); 18.30. Україна — Білорусь («Динамо», Київ). 25 червня. 15.00. Вірменія — Білорусь («Колос», Бориспіль); 18.30. Молдова — Україна («Динамо», Київ).

Напередодні старту команда України побувала в банку «Аваль», де його керівник, народний депутат України, президент Асоціації аматорського футболу країни Федір Шпиг побажав футболістам успішних виступів, вручив їм подарунки. Вітали команду також і віце-президент Федерації футболу України Володимир Лашкул та генеральний секретар ФФУ Анатолій Попов.

Того самого дня Федір Шпиг привітав команду ГПЗ (Варва, Чернігівська область), яка виграла Кубок країни серед аматорів.

Хокей. Кубок Стенлі. Фінальна серія. Шостий матч. «Баффало» — «Даллас» — 1:2. Рахунок серії — 4:2. Отже, «Даллас» — володар призу. Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

З поверненням, «Торпедо»!

Першість України. Перша ліга. 37-й тур: «Металург» — ФК «Львів» — 2:1. 2500. Миколаєнко, 6, з пенальті, Луньов, 74 — Дутко, 61. «Чорноморець» — «Волинь» — 3:1. 2000. Голоколов, 27 і 44, Єрохин, 69 — Яцурак, 22. «Шахтар-2» — «Явір-Суми» — 2:0. 1000. Кулик, 42, Белік, 45. «Торпедо» — «Нафтовик» — 1:1. 2000. Іричук, 65 — Грачов, 54. «Десна» — «Поліграфтехніка» — 2:2. 1500. Пилипейко, 22, Кулик, 71 — Мельниченко, 26, Гецько, 50. «Динамо-2» — «Кремень» — 3:1. 1200. Черняк, 47, Коновалов, 57, Венгліньський, 90, з пенальті — Сахно, 62. «Шахтар» — ЦСКА-2 — 2:1. «Сталь» — ФК «Черкаси» — 2:4. 6000. Плотников, 71, Ареф'єв, 89 — Косирін, 54, 69, 75, Олег Грицай, 88.

Після цього туру торпедівців Запоріжжя можна привітати з поверненням до вищої ліги. А ось за другу путівку на фініші розгорнулася гостра заочна суперечка між «Чорноморцем» і ФК «Черкаси». Мабуть, ніхто не сподівався, що черкаський команді вдалося здобути в Алчевську три очки. Але гості зробили диво: за 35-градусної спеки вони переграли міцну команду, яку підтримували шість тисяч вболівальників. Один з авторів дива — колишній динамівець Косирін, який зробив хет-трик. А от «Кременю», якому також вкрай потрібні очки, не вдалося в Києві переграли другу динамівську команду. Становище кременчуців майже катастрофічне, бо їм тепер треба сподіватися не лише на свої сили, а й на помилки «Волині», «Металурга» та «Поділля».

Учора команди першої ліги провели матч 38-го туру. Про їх результати — у наступному номері газети.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200581.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311112.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України